



วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๖/๒๕๕๒ (สมัยสามัญทั่วไป)

วันศุกร์ที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

อ.พ. ๒/๒๕๕๒

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th



บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. เสนอโดย ผู้ตรวจการแผ่นดิน ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๑ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แต่โดยที่ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน จะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี ตามมาตรา ๑๔๒ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงได้ส่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปให้นายกรัฐมนตรีพิจารณารับรอง และนายกรัฐมนตรีได้ลงนามรับรองแล้ว เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑ จึงได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๑ โดยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้เห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก ๑ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป คือ ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ซึ่งนายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ และลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ พร้อมกันไปด้วยคะแนนเสียง ๒๙๒ เสียง และไม่รับหลักการด้วยคะแนนเสียง ๒ เสียง และมีมติ

ให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน เพื่อพิจารณา โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหลักในการพิจารณา และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว โดยพิจารณาในวาระที่สอง เรียงตามลำดับมาตรา และลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๒๔๓ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีและงดออกเสียง ๑๐ เสียง ทั้งนี้ เพื่อเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๔๒ วรรคหก บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ



และการดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ
 ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์
 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
 จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงาน
 ผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. มีเนื้อหาพร้อม
 จำนวน ๑๘ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
 สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.”
 (ร่างมาตรา ๑)

๒. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วย
 สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๓. บทจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการ
 เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
 ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๕๙
 และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
 บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ
 แห่งกฎหมาย

๔. วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่
 วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
 เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๕. บทนิยามศัพท์

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงาน
 ผู้ตรวจการแผ่นดิน

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการ
 สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๓)

๖. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ

ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินรักษาการ
 ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๘)

๗. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัตินี้

๗.๑ กำหนดให้มีสำนักงาน

ผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานของรัฐ
 ที่เป็นอิสระมีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้
 การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน
 โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน
 และกำหนดให้กิจการของสำนักงาน
 ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วย
 การคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงาน
 สัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม
 และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

ให้มีสำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐ
 ที่เป็นอิสระ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้
 การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน
 โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้
 บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน
 กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่า
 ด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วย
 เงินทดแทน ทั้งนี้ เลขาธิการ รองเลขาธิการ
 พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับ
 ความคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทน
 ไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วย
 การคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วย
 การประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน
 (ร่างมาตรา ๔)

๗.๒ กำหนดอำนาจหน้าที่

รับผิดชอบของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
 สำนักงาน มีหน้าที่รับผิดชอบ
 เกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน
 และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้



(๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ ข้อมูลและสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๓) เผยแพร่วิชาการ ให้ความรู้ และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิที่จะร้องเรียนตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน และประมวลจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๔) ประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย (ร่างมาตรา ๕)

๗.๓ กำหนดให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันในการออกกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่น เพื่อการกำกับดูแลสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ในการกำกับดูแลสำนักงานให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันในการออกกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงาน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาธิการ รองเลขาธิการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน

(๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษ สำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงานเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๑๑

(๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่น

(๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน

(๗) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม และแนวปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน

(๘) การกำหนดเครื่องแบบ และการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๙) การจัดสวัสดิการ หรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน



(๑๐) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ (ร่างมาตรา ๖)

๗.๔ กำหนดให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน แต่งตั้งเลขาธิการชั้นคนหนึ่ง เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้น โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๗)

๗.๕ กำหนดคุณสมบัติและวาระการดำรงตำแหน่งของเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

เลขาธิการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสพการณ์ และความสำเร็จในการบริหาร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี นับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับ

แต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ (ร่างมาตรา ๘)

๗.๖ กำหนดอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจดังนี้

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับกรปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน (ร่างมาตรา ๙)

๗.๗ กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างในสำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นแล้วแต่กรณี

ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๑๑)



๗.๘ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอของบประมาณรายจ่าย ต่อ คณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๑๒)

๗.๙ กำหนดให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชีแล้วส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทรวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า (ร่างมาตรา ๑๔)

๗.๑๐ บทเฉพาะกาล

๗.๑๐.๑ ให้โอนบรรดากิจการทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ พนักงาน ลูกจ้างและเงินงบประมาณของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปเป็นของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

๗.๑๐.๒ ให้ถือว่าบรรดาข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๕)

๗.๑๐.๓ กำหนดให้เลขานุการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นเลขานุการตามพระราชบัญญัตินี้และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระโดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง (ร่างมาตรา ๑๖)

๗.๑๐.๔ บรรดาระเบียบประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินหรือพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๗)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ประมวลและรวบรวม ข้อมูลต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ โดยมีเนื้อหาแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ (เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน) กับร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

ภาคผนวก

: พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒

: ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

: ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

: รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร

: ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงาน ด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณา ของสมาชิกวุฒิสภาโดยเฉพาะ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนัท ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

นายธีรวัฒน์ พิเชษฐวงศ์ นิตกร ๔ นายสุภณัฐ ศิริทอง วิทยากร ๓

นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าหน้าที่งานธุรการ ๖ นางสาวอลงกรณ์ ต้นเบ็ด เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๓

กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑	ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นที่มีการอภิปราย ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)	
	• ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)	๑
	• สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)	๕
	• ประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)	๑๑
	๑. สรุปประเด็นสำคัญจากการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง	๑๑
	- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง	๒๐
	๒. สรุปประเด็นสำคัญจากการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง และวาระที่สาม	๒๐
	- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา	๒๓
	- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สาม	๒๔
ส่วนที่ ๒	ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ กับ ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว	๓๑
ส่วนที่ ๓	ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.	๔๑

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
พ.ศ. ๒๕๕๒ (๑)
- : ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
(ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) (๑๙)
- : ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
(นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ
เป็นผู้เสนอ) (๓๓)
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร (๕๗)
- : ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว (๖๓)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา สาระสำคัญ

ประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ

และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ.

(ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)



ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

(ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. เสนอโดย ผู้ตรวจการแผ่นดิน ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๑ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แต่โดยที่ร่างพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน จะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี ตามมาตรา ๑๔๒ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประธานสภาผู้แทนราษฎร จึงได้ส่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปให้นายกรัฐมนตรีพิจารณารับรอง และนายกรัฐมนตรีได้ลงนามรับรองแล้ว เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑ จึงได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๑ โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว มีหลักการและเหตุผลในการเสนอ ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๔๒ วรรคหก บัญญัติให้มีสำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ ในวาระที่หนึ่งชั้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ โดยที่ประชุมได้เห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก ๑ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป คือ ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ซึ่งนายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กักคณะ เป็นผู้เสนอ และลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ทั้ง ๒ ฉบับ พร้อมกันไปด้วยคะแนนเสียง ๒๙๒ เสียง และไม่รับหลักการด้วยคะแนนเสียง ๒ เสียง

อนึ่ง ก่อนที่ที่ประชุมจะได้มีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎรได้ปรึกษาที่ประชุมเพื่อ

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....



ของดใช้ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๓ วรรคสอง^๑ เป็นการชั่วคราว เฉพาะกรณีการเลือกตั้งคณะกรรมการการวิสามัญในส่วนของการเสนอชื่อโดยคณะรัฐมนตรี เนื่องจาก คณะรัฐมนตรีที่จะเข้าบริหารราชการแผ่นดินยังมิได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา ซึ่งที่ประชุมได้มีมติ เห็นชอบ และได้มีมติให้ตั้งคณะกรรมการการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหลักในการพิจารณา และกำหนด การแปรญัตติ ภายใน ๗ วัน

คณะกรรมการการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน ประกอบด้วย

๑. นายนิพิฏฐ์	อินทรมบัตติ	ประธานคณะกรรมการ	
๒. นายสงวน	พงษ์มณี	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง	
๓. ศาสตราจารย์ศรีราชา	เจริญพานิช	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง	
๔. นายประกอบ	รัตนพันธ์	โฆษกคณะกรรมการ	
๕. นายอภิชาติ	ศักดิ์เศรษฐ์	เลขาธิการคณะกรรมการ	
๖. นายวีระศักดิ์	แสงสารพันธ์	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ	
๗. นายเกรียงศักดิ์	ฝ้ายสีงาม	๘. นายกฤษดาภรณ์	เสียมภักดี
๘. นายโกวิทย์	ธารณา	๑๐. นายคำดา	แคนบุญจันทร์
๑๑. นายชัยวุฒิ	ธนาคนานุสรณ์	๑๒. นายณพนธ์สกร	ทรัพย์สิทธิ์
๑๓. นายถวิล	ไพโรสณฑ์	๑๔. นายทวีวัฒน์	ฤทธิธำชัย
๑๕. นายเทียนชัย	ปิ่นวิเศษ	๑๖. นายธงชาติ	รัตนวิชา
๑๗. นายธีระ	ไตรสรณกุล	๑๘. นายนิกร	จำนง
๑๙. นายนิพนธ์	ชะกิมมี	๒๐. พันตำรวจโท นุกูล	แสงศิริ
๒๑. พลตำรวจตรี ประจวบ	เปาอินทร์	๒๒. นายประเสริฐ	บุญชัยสุข
๒๓. นางสาวผ่องศรี	ธาราภูมิ	๒๔. นายพินิจ	จันทร์สมบูรณ์
๒๕. นายไพโรจน์	อิสระเสรีพงษ์	๒๖. นายภิรมณ์	ศรีธาดู
๒๗. นายภิรมย์	พลวิเศษ	๒๘. นายวิเชียร	อุดมศักดิ์
๒๙. พันเอก วินัย	สมพงษ์	๓๐. นายวิวัฒน์	คงมาลัย
๓๑. นายวิรัช	ร่มเย็น	๓๒. นายวุฒิพงษ์	นามบุตร
๓๓. นายสรารุช	อ่อนละมัย	๓๔. นายสุนัย	จุลพงศธร
๓๕. นายสุรนต์	จันทร์พิทักษ์	๓๖. นายอนุชา	บุรพชัยศรี

^๑ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๓ วรรคสอง บัญญัติว่า

“๑.๑

๑.๑

การเลือกตั้งคณะกรรมการการวิสามัญ ให้ตั้งจากบุคคลที่คณะรัฐมนตรีเสนอชื่อมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ โดยให้มีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภา

๑.๑

๑.๑”

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....



เมื่อคณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาและข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๑^๒ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในมาตรา ๑๐ วรรคสอง ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้มีเนื้อความที่สอดคล้องกับเนื้อความที่เพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ ตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้^๓ ซึ่งคณะกรรมการไม่ขัดข้อง และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบกับการแก้ไขใหม่ในที่ประชุม

นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ได้ขอถอนข้อสังเกตของคณะกรรมการออกจาก รายงานของคณะกรรมการฯ และขอให้แนบบันทึกลักการและเหตุผล ตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ มาใส่ไว้ในรายงานของคณะกรรมการ เพื่อให้สอดคล้องตามความเป็นจริงต่อไป ทั้งนี้ เนื่องจากเกิดความคลาดเคลื่อนของเอกสารที่สลับกันในส่วนของบันทึกลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ กับบันทึกลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ตามที่ นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ โดยปรากฏว่า ในส่วนของบันทึกลักการและเหตุผล ตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้เสนอนั้น ได้มีการระบุมาตรา ๒๔๒ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ไว้ในเนื้อความตามข้อสังเกตของคณะกรรมการ^๔ แล้ว

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๒๔๓ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มี และงดออกเสียง ๑๐ เสียง และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป^๕ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

^๒ โปรดดูรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร ในภาคผนวก หน้า (๔๗)

^๓ โปรดดูรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร ในภาคผนวก หน้า (๔๙ - ๖๐)

^๔ โปรดดูรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร ในภาคผนวก หน้า (๕๕)

^๕ โปรดดูร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร ลงมติเห็นชอบแล้ว ในภาคผนวก หน้า (๖๓)

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....



สำหรับกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ของวุฒิสภา เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญพิจารณารัฐธรรมนูญ วุฒิสภา พิจารณาว่าจะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญประจำวุฒิสภาคณะใด หรือจะเสนอให้วุฒิสภา ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖^๖ ซึ่งในคราวประชุม คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญพิจารณารัฐธรรมนูญ และติดตามการบริหารงบประมาณ วุฒิสภา เป็นผู้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎร ลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการฯ ดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ ต่อไป

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. นี้ ผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้เคยเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาแล้ว โดยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๙/๒๕๕๐ วันศุกร์ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๔/๒๕๕๐ วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง เริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม และลงมติในวาระที่สาม เห็นสมควรให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป แต่โดยที่ นายสมักร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรี ได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งอาศัยอำนาจ ตามมาตรา ๑๕๔ (๒) ของรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่ากระบวนการตรา ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ และต่อมา ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ความว่า ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ อันมีผลทำให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นอันตกไป ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคสาม

^๖ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖ บัญญัติว่า

“ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใด ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณา มอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้อง หรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้วให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงาน ต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป”

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....



สาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
(ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๑.๒ เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๔๒ วรรคหก บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๔. บทบัญญัติจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๕. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....



๖. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๗.๑ บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๗.๒ กำหนดให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน และกำหนดให้กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้มีสำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

๗.๓ กำหนดอำนาจหน้าที่รับผิดชอบของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ สำนักงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๓) เผยแพร่วิชาการ ให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิที่จะร้องเรียนตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน และประมวลจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๔) ประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....



๗.๔ กำหนดให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันในการออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่น เพื่อกำกับดูแลสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันในการออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว
- (๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาธิการ รองเลขาธิการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน
- (๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษ สำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงาน เป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๑
- (๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่น
- (๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน
- (๗) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม และแนวปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน
- (๘) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๑๐) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้



๗.๕ กำหนดให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน แต่งตั้งเลขาธิการขึ้นคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้น โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๗.๖ กำหนดคุณสมบัติ และวาระการดำรงตำแหน่งของเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ เลขาธิการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหาร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ปรีกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

๗.๗ กำหนดอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ เลขาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจดังนี้

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน

๗.๘ กำหนดให้เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้แทนของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก และเพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้



แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือ และเห็นชอบร่วมกันกำหนด

ระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือ และเห็นชอบร่วมกันกำหนดตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

๗.๙ กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้าง ของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างในสำนักงานเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น แล้วแต่กรณี

๗.๑๐ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เสนอของบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงาน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

๗.๑๑ กำหนดให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ทรัพย์สินของสำนักงาน ซึ่งเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สิน ของสำนักงาน

ทรัพย์สินของสำนักงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิดชอบ แห่งการบังคับคดี



๗.๑๒ กำหนดให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า

๗.๑๓ บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๑๕ ร่างมาตรา ๑๖ และร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ พนักงาน ลูกจ้าง และเงิน งบประมาณของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปเป็นของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ถือว่าบรรดาข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้าง ในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ให้เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ โดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

มาตรา ๑๗ บรรดาระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินหรือพระราชบัญญัตินี้



ประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
(ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

๑. สรุปประเด็นสำคัญและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. มีผู้เสนอเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ (๒) และ (๓)^๗ จำนวน ๒ ฉบับ คือ ผู้ตรวจการแผ่นดิน และนายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ โดยที่ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ มีสาระสำคัญทำนองเดียวกันที่ประชุมจึงเห็นชอบให้พิจารณารวมกันไป โดยผู้เสนอได้แถลงหลักการและเหตุผลตามลำดับ ดังนี้

นายปราโมทย์ โชติมงคล ผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๔๒ วรรคหก บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

^๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๒ บัญญัติว่า

“มาตรา ๑๔๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๓๙ ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดย

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

(๓) ศาลหรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดองค์กรและกฎหมายที่ประธานศาลและประธานองค์กรนั้นเป็นผู้รักษาการ หรือ

ฯลฯ

ฯลฯ”

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....



นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ ได้แถลง
หลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ต่อที่ประชุม
สภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่
กฎหมายบัญญัติ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้อง
ตราพระราชบัญญัตินี้

ต่อจากนั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นและตั้งข้อสังเกต
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. โดยสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑.๑ ประเด็นสำคัญที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง

๑.๑.๑ เกี่ยวกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ.

- การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญต่อสภาผู้แทนราษฎร
ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้นั้น ที่ผ่านมาจะมีแนวทางการปฏิบัติที่แตกต่างกันอยู่ ๒ รูปแบบด้วยกัน
กล่าวคือ รูปแบบที่ ๑ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญซึ่งประธานองค์กรนั้น ๆ เป็นผู้รักษาการ
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ จะเป็นผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
โดยรวมร่างพระราชบัญญัติของสำนักงานซึ่งเป็นหน่วยธุรการเข้าไว้เป็นฉบับเดียวกัน หรือรูปแบบที่ ๒
จะเสนอร่างพระราชบัญญัติของสำนักงานแยกเป็นอีกฉบับหนึ่งคนละฉบับกับร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญ เหตุใดผู้ตรวจการแผ่นดินจึงเสนอกฎหมายโดยแยกออกเป็น ๒ ฉบับ
คือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ฉบับหนึ่ง
และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. อีกฉบับหนึ่ง ซึ่งอาจเกิดปัญหาขึ้นได้
ในเรื่องของความแตกต่างในการนำกฎหมายดังกล่าวไปใช้ เช่น บทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติ
มาตรา ๑๒ ว่าด้วยเรื่องการบริหารจัดการงบประมาณ เป็นต้น

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....



๑.๑.๒ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ตามร่างมาตรา ๕

- การบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ในฐานะที่เป็นหน่วยธุรการและเป็นกลไกที่สำคัญในการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่
ของผู้ตรวจการแผ่นดิน จะต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวกับ
เจ้าหน้าที่และการใช้อำนาจต่าง ๆ เนื่องจากอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามที่ได้บัญญัติไว้
ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๔๒ – มาตรา ๒๔๕
ประกอบมาตรา ๒๗๙ และมาตรา ๒๘๐ นั้น จะมีความกว้างขวางเป็นอย่างมาก รวมทั้ง การปฏิบัติหน้าที่
ของผู้ตรวจการแผ่นดินจะเกี่ยวพันกับองค์กรต่าง ๆ หลายฝ่าย คือ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ
ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรตามรัฐธรรมนูญ องค์กรในกระบวนการยุติธรรม และประชาชน

- การกำหนดอำนาจหน้าที่รับผิดชอบของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
เกี่ยวกับการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ตามร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๕ (๔) นั้น มิได้กำหนด
ให้มีการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐสภาไว้ให้ชัดเจน จะมีเพียงการกำหนดให้มีการประสานงาน
กับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับ
การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินไว้เท่านั้น ซึ่งหากพิจารณาถึงข้อเท็จจริง
ผู้ตรวจการแผ่นดินจะต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐสภาเกี่ยวกับการรับเรื่องราวร้องทุกข์
จากคณะกรรมการ และการเสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ดังนั้น จึงควรมีการกำหนด
ให้รัฐสภาเป็นหน่วยงานที่จะต้องมีการประสานงานกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเพิ่มเติม
ไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงและมีความชัดเจนในทางปฏิบัติ



- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐
มาตรา ๒๔๔ มาตรา ๒๗๙ และมาตรา ๒๘๐^๔ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

^๔ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๔๔ บัญญัติว่า

“มาตรา ๒๔๔ ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนในกรณี

(ก) การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น

(ข) การปฏิบัติหรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องเรียนหรือประชาชนโดยไม่เป็นธรรม ไม่ว่าจะการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ก็ตาม

(ค) การตรวจสอบการละเลยการปฏิบัติหน้าที่หรือการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและองค์กรในกระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของศาล

(ง) กรณีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๒๗๙ วรรคสาม และมาตรา ๒๘๐

(๓) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ รวมตลอดถึงข้อพิจารณาเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในกรณีเห็นว่าจำเป็น

(๔) รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาทุกปี ทั้งนี้ ให้ประกาศรายงานดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาและเปิดเผยต่อสาธารณะด้วย

การใช้อำนาจหน้าที่ตาม (๑) (ก) (ข) และ (ค) ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการเมื่อมีการร้องเรียน เว้นแต่เป็นกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่ากระทำการดังกล่าวมีผลกระทบต่อความเสียหายของประชาชนส่วนรวมหรือเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจพิจารณาและสอบสวนโดยไม่มีการร้องเรียนได้”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๙ บัญญัติว่า

“มาตรา ๒๗๙ มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้น

มาตรฐานทางจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง จะต้องมีกลไกและระบบในการดำเนินงานเพื่อให้การบังคับใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการกระทำ

การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัย ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินรายงานต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือสภาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี และหากเป็นการกระทำผิดร้ายแรงให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาดำเนินการ โดยให้ถือเป็นที่เหตุที่จะถูกถอดถอนจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๗๐

การพิจารณา สรรหา กลั่นกรอง หรือแต่งตั้งบุคคลใด เข้าสู่ตำแหน่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจรัฐ รวมทั้งการโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน และการลงโทษบุคคลนั้น จะต้องเป็นไปตามระบบคุณธรรมและคำนึงถึงพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลดังกล่าวด้วย”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘๐ บัญญัติว่า

“มาตรา ๒๘๐ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหมวดนี้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะหรือให้คำแนะนำในการจัดทำหรือปรับปรุงประมวลจริยธรรมตามมาตรา ๒๗๙ วรรคหนึ่ง และส่งเสริมให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีจิตสำนึกในด้านจริยธรรม รวมทั้งมีหน้าที่รายงานการกระทำที่มีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมเพื่อให้ผู้รับผิดชอบในการบังคับการให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมตามมาตรา ๒๗๙ วรรคสาม

ในกรณีที่การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมมีลักษณะร้ายแรงหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ากระทำการการของผู้รับผิดชอบจะไม่เป็นไปด้วยความเป็นธรรมผู้ตรวจการแผ่นดินจะไต่สวนและเปิดเผยผลการไต่สวนต่อสาธารณะก็ได้”

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....



เกี่ยวกับการพิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียน เพื่อตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และการตรวจสอบการดำเนินการที่เกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐเพิ่มมากขึ้น ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเรื่องที่เกี่ยวกับการยื่นคำร้องเรียน จะต้องมีการประสานงานกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ในฐานะที่เป็นฝ่ายธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อใช้อำนาจทางกฎหมายของผู้ตรวจการแผ่นดินมากยิ่งขึ้น จึงมีประเด็นและข้อสังเกตว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจะมีแนวทางในการกำหนดกรอบระยะเวลาการพิจารณาเรื่องร้องเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่มีความเร่งด่วนและมีความสำคัญต่อประเทศไว้อย่างไร เนื่องจาก หากเกิดความล่าช้าขึ้นในบางกรณีอาจจะส่งผลกระทบต่อความยุติธรรมที่จะเกิดขึ้นในสังคมได้ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องตามคำขวัญของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินที่ว่า “ความล่าช้าคือความไม่เป็นธรรม” รวมทั้ง เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อบทบาทและการดำเนินงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินต่อไป

๑.๑.๓ เกี่ยวกับคุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ ของเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามร่างมาตรา ๘

- คุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๘ ที่กำหนดว่า จะต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมืองนั้น ความสำคัญของคุณสมบัติน่าจะอยู่ที่การไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ อันเป็นการให้คุณหรือให้โทษ กับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด มากกว่าที่จะหมายความถึงการไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง เนื่องจาก ผู้ที่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองมิได้เป็นข้อบ่งชี้ว่าจะมีความเป็นกลางทางการเมืองหรือไม่

- การกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งที่สำคัญนั้น โดยปกติจะมีการกำหนดเรื่องของคุณลักษณะต้องห้ามไว้ในกฎหมายด้วย ตัวอย่างเช่น จะต้องไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล เป็นต้น ดังนั้น เพื่อให้การบัญญัติกฎหมายมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ควรมีการกำหนดในเรื่องของคุณลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งเพิ่มเติมไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย นอกเหนือจากการกำหนดว่าจะต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีคุณวุฒิ และประสบการณ์ ตามที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๘ เพียงเท่านั้น

- ตามที่ร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๘ ได้กำหนดคุณสมบัติ ของเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่จะต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์นั้น คำว่า “มีความเป็นกลางทางการเมือง” มีเหตุผล และความจำเป็นมากน้อยแค่ไหน เพียงใด ที่จะต้องกำหนดไว้ และมีแนวทางอย่างไรในการตรวจสอบ คุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งเลขาธิการว่าจะมีความเป็นกลางทางการเมืองได้อย่างแท้จริง รวมทั้ง การกำหนดคุณสมบัติในเรื่องของอายุที่ไม่เกิน ๖๕ ปีบริบูรณ์ เพียงอย่างเดียว โดยไม่มีการ กำหนดช่วงอายุขั้นต่ำ อาจเกิดปัญหาขึ้นมาได้หากมีการพิจารณาถึงคุณสมบัติในเรื่องของคุณวุฒิ



ประกอบการตัดสินใจแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ เนื่องจากผู้ที่มีคุณวุฒิสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเพียงอย่างเดียว ซึ่งจะมีอายุไม่เกิน ๓๐ ปี แต่บุคคลที่จะดำรงตำแหน่งที่มีความสำคัญดังกล่าวนี้ จะต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และความสำเร็จในการบริหารเป็นอย่างสูงด้วย ดังนั้น เพื่อให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นควรให้มีการกำหนดช่วงเกณฑ์อายุขั้นต่ำลงมา เพิ่มเติมไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย ตัวอย่างเช่น เลขาธิการจะต้องมีอายุไม่น้อยกว่า ๓๕ ปี และไม่เกิน ๖๕ ปีบริบูรณ์ เป็นต้น

- ในการกำหนดคุณสมบัติของตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๘ ซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหารตามที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน และผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมกันกำหนดนั้น ควรที่จะมีการกำหนดให้เป็นหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานกลาง เนื่องจากตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินจะมีวาระการดำรงตำแหน่งคนละ ๖ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว ตามที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๔๒ วรรคห้า^๕ ดังนั้น หากผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากวาระการดำรงตำแหน่งไปแล้ว อาจมีการกำหนดคุณสมบัติของตำแหน่งเลขาธิการในเรื่องที่เกี่ยวกับคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหารที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมตามที่กำหนดไว้ได้

- ตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามที่ได้บัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๙ จะเป็นผู้ที่มีอำนาจและหน้าที่อย่างกว้างขวางในการควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย รวมทั้ง การบรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน การลงโทษทางวินัย และการให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง ดังนั้น จึงควรกำหนดถึงคุณสมบัติและที่มาของตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินไว้ให้ชัดเจน เพื่อเป็นหลักประกันให้แน่ใจได้ว่า การดำเนินการสรรหาจะเป็นไปด้วยความยุติธรรม เนื่องจากอำนาจในการพิจารณาแต่งตั้งจะเป็นอำนาจโดยตรงของประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน จำนวน ๓ คน ตามบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๗

๑.๑.๔ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๙

- การกำหนดอำนาจของเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ในการวางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน ตามบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติ

^๕ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๔๒ วรรคห้า บัญญัติว่า

“๑๑	๑๑
ผู้ตรวจการแผ่นดินมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว	
๑๑	๑๑”



มาตรา ๙ (๒) นั้น จะเป็นการบัญญัติกฎหมายที่ให้อำนาจแก่เลขาธิการ อันเป็นการขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในมาตรา ๖ ของร่างพระราชบัญญัติที่ให้อำนาจประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินในการออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล หรือไม่

๑.๑.๕ เกี่ยวกับการเสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๑๒

- ควรกำหนดให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เสนอคำขอของงบประมาณเพิ่มเติมต่อคณะรัฐมนตรี ในกรณีที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่า งบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ นั้นไม่เพียงพอ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรต่อไป น่าที่จะเป็นการเหมาะสมกว่าการกำหนดให้ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้เสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง ตามบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๑๒ วรรคสอง เนื่องจาก ตามความหมายของการเป็นองค์กระอิสระตามรัฐธรรมนูญนั้น หน่วยงานจะต้องได้รับจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอกับการบริหารงานโดยอิสระ ส่วนวิธีการเสนอของงบประมาณควรให้หน่วยงานเสนอของงบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อเป็นผู้เสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรเอง และหากไม่เพียงพอประการใด ก็ให้มีเหตุผลเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อเป็นผู้ขอแปรญัตติเพิ่มเติม ทั้งนี้ เพื่อไม่เป็นการก้าวล่วงในอำนาจการบริหารจัดสรรงบประมาณของคณะรัฐมนตรี และเพื่อให้สอดคล้องตามบทบัญญัติ มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

- เกี่ยวกับการจัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๑๒ ควรกำหนดแนวทางในการเสนอคำขอของงบประมาณให้มีความชัดเจน และสอดคล้องกัน กล่าวคือ ในกรณีที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ตามบทบัญญัติ มาตรา ๑๒ วรรคสอง จะกำหนดให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง เพื่อให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๘ วรรคเก้า^{๑๐} หรือจะกำหนดให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอคำขอต่อคณะรัฐมนตรีก่อน เพื่อให้คณะรัฐมนตรี

^{๑๐} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๘ วรรคเก้า บัญญัติว่า

“๑๑

๑๑

ในการพิจารณาของงบประมาณรายจ่ายของรัฐสภา ศาล และองค์กรตามวรรคแปด หากหน่วยงานนั้นเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้สามารถเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการได้โดยตรง”

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว



เป็นผู้นำเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรต่อไป เพื่อให้สอดคล้องตามบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เสนอบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ต่อไป

- การเสนอบประมาณรายจ่ายของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินนั้น เห็นควรให้มีการปรับเปลี่ยนการเสนอบประมาณให้มีลักษณะเช่นเดียวกันกับหน่วยงานราชการอื่น เนื่องจาก การขอจัดสรรเงินงบประมาณในลักษณะที่เป็นเงินอุดหนุนจะไม่มี การแสดงรายละเอียดของการใช้เงินงบประมาณ ซึ่งอาจทำให้มีการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณได้ตามใจชอบ โดยปราศจากการตรวจสอบ ส่วนการเสนอบประมาณรายจ่ายต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา จะมีการแสดงเอกสารประกอบ ซึ่งรวมถึงประมาณการรายรับ และวัตถุประสงค์ กิจกรรม แผนงาน โครงการ ในแต่ละรายการของการใช้จ่ายงบประมาณไว้อย่างชัดเจน และเมื่อได้รับอนุมัติงบประมาณแล้ว หากเกิดความจำเป็นของหน่วยงานก็สามารถโอนเปลี่ยนแปลงเงินงบประมาณได้ตามอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการ ซึ่งจะก่อให้เกิดความชัดเจน และไม่เป็นการขาดความเป็นอิสระในการดำเนินโครงการของหน่วยงานแต่อย่างใด

๑.๒ คำชี้แจงของนายปราโมทย์ โชติมงคล ผู้ตรวจการแผ่นดิน

๑.๒.๑ ประเด็นเกี่ยวกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา จะมีหลักปฏิบัติอยู่ ๒ รูปแบบด้วยกัน คือ

รูปแบบที่ ๑ เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. กับร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. รวมเป็นฉบับเดียวกัน โดยรายละเอียดในเนื้อหาจะแยกเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับองค์กรอิสระส่วนหนึ่ง และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานซึ่งเป็นฝ่ายธุรการอีกส่วนหนึ่ง

รูปแบบที่ ๒ เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. กับร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. แยกออกเป็นคนละฉบับ

ซึ่งครั้งนี้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเลือกใช้แนวทางการเสนอ โดยการแยกเป็นคนละฉบับ

๑.๒.๒ เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๘ ที่กำหนดให้ต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมืองนั้น ในส่วนนี้ได้บัญญัติให้สอดคล้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่กำหนดไว้ว่าจะต้องไม่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือตำแหน่งอื่นในพรรคการเมืองในระยะเวลา ๓ ปี ก่อนวันสรรหา ทั้งนี้ เพื่อมิให้

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....



เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ และเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในคุณสมบัติของผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่ง
เลขาธิการมากยิ่งขึ้น

๑.๒.๓ เกี่ยวกับพฤติกรรมของเลขาธิการที่จะต้องไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่
อันเป็นการให้คุณหรือให้โทษกับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดนั้น เป็นสิ่งที่เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจาก
ผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจะต้องประพฤติปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
และมีความเป็นกลางทางการเมือง ซึ่งโดยหลักปฏิบัติของผู้ตรวจการแผ่นดิน หากเลขาธิการ
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ก็จะต้องถูกดำเนินการลงโทษทางวินัย
ให้ปลดออกจากตำแหน่งนั้นอย่างแน่นอน

๑.๒.๔ เกี่ยวกับคุณสมบัติของตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
เรื่อง การกำหนดอายุที่จะต้องไม่เกิน ๖๕ ปีบริบูรณ์ ตามร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๘
ได้กำหนดหลักเกณฑ์โดยพิจารณาจากเหตุผลที่ว่า บุคลากรซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงาน
ผู้ตรวจการแผ่นดิน มิได้เป็นข้าราชการแต่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังนั้น การที่จะสรรหาเลขาธิการ
ที่มีฐานะคล้ายคลึงกับตำแหน่งอธิบดี หรือปลัดกระทรวง จึงอาจพิจารณาคัดเลือกจากผู้ที่มีสุขภาพแข็งแรง
มีประสบการณ์ และเคยดำรงตำแหน่งข้าราชการระดับสูงมาก่อน จึงได้กำหนดอายุไว้ให้ไม่เกิน ๖๕ ปี
บริบูรณ์ ส่วนข้อสังเกตของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เกี่ยวกับการกำหนดช่วงเกณฑ์อายุขั้นต่ำนั้น
มีความเห็นด้วย โดยจะรับไปปรับปรุงแก้ไขในร่างพระราชบัญญัติ โดยกำหนดช่วงอายุของเลขาธิการ
เป็นไม่น้อยกว่า ๔๕ ปี และไม่เกิน ๖๕ ปีบริบูรณ์ ซึ่งเหตุผลของการกำหนดอายุขั้นต่ำไว้ไม่น้อยกว่า ๔๕ ปี
เนื่องจาก นับแต่ได้มีการก่อตั้งสำนักงานขึ้นยังไม่เคยปรากฏมีเลขาธิการคนใดที่มีอายุต่ำกว่า ๕๐ ปีบริบูรณ์
โดยพฤตินัย แต่หากพิจารณาโดยนิตินัยก็น่าที่จะสามารถกำหนดให้มีอายุขั้นต่ำเป็น ๔๕ ปีบริบูรณ์ ได้

๑.๒.๕ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๑๒ วรรคสอง ที่กำหนด
ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถ
เสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง
หากเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ นั้น เป็นการบัญญัติกฎหมาย
เพื่อให้สอดคล้องตามความของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๘ วรรคเก้า^{๑๑}

๑.๒.๖ เกี่ยวกับการเสนองบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรี
เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ตามร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่งนั้น จะมีการแสดงรายละเอียดของเงินงบประมาณไว้
ทุกรายการ เช่น รายละเอียดของงบบุคลากร และงบดำเนินงาน เป็นต้น เพียงแต่คำว่า
“เงินอุดหนุน” จะสามารถถ่วงเฉลี่ยเพื่อการใช้จ่ายเงินงบประมาณในระหว่างหมวดรายจ่ายทางบัญชีได้

^{๑๑} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๘ วรรคเก้า บัญญัติว่า

“๑.๑๑

๑.๑๑

ในการพิจารณางบประมาณรายจ่ายของรัฐสภา ศาล และองค์กรตามวรรคแปด หากหน่วยงานนั้นเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับ
การจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้สามารถเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณได้โดยตรง”



แต่หากเป็นเงินงบประมาณโดยปกติจะไม่สามารถถัวเฉลี่ยในระหว่างหมวดรายจ่ายได้ เท่านั้น ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้จัดทำบทสรุปเพื่อรายงานต่อสภาผู้แทนราษฎรด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรม เป็นประจำทุกปีงบประมาณ

๑.๓ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการ ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ทั้ง ๒ ฉบับ ตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ และนายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ พร้อมกันไป ด้วยคะแนนเสียง ๒๙๒ เสียง และไม่รับหลักการด้วยคะแนนเสียง ๒ เสียง และได้มีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง โดยถือเอา ร่างพระราชบัญญัติของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหลักในการพิจารณาและกำหนดการแปรญัตติ ภายใน ๗ วัน

๒. สรุปประเด็นสำคัญและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง

๒.๑ ประเด็นสำคัญที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง

๒.๑.๑ เกี่ยวกับคุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ของ เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามร่างมาตรา ๘

ตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินนั้น เป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนภารกิจตามอำนาจหน้าที่ที่อยู่ในความผิดชอบของผู้ตรวจการแผ่นดิน รวมทั้ง เป็นตำแหน่งที่จะต้องปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดกับผู้ตรวจการแผ่นดิน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ทั้งในด้านคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหาร ซึ่งในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา การสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วน และเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งดังกล่าวจะเป็นไปได้ โดยยาก ดังนั้น จึงเห็นควรให้มีการปรับแก้ไข เพิ่มช่วงอายุของตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน จากเดิมที่กำหนดให้มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ เป็นกำหนดให้มีอายุไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการสรรหาบุคคลที่จะดำรงตำแหน่ง เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประกอบกับปัจจุบันยังไม่มีข้อมูลที่ชัดเจนเพียงพอที่จะสามารถอธิบายได้ว่าเพราะเหตุใดจึงกำหนดช่วงอายุของตำแหน่งเลขาธิการให้มีอายุไม่เกิน ๖๕ ปีบริบูรณ์ ไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้



๒.๑.๒ เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและประโยชน์ตอบแทนอื่นของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่มาปฏิบัติงานเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นการชั่วคราว ตามร่างมาตรา ๑๑

กรณีที่กรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ได้ตัดความในมาตรา ๑๑ วรรคสอง และวรรคสาม ของร่างพระราชบัญญัติออกนั้น ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว โดยมีความเห็นเป็น ๒ แนวทาง ดังนี้

ความเห็นที่หนึ่ง เห็นควรให้คงบทบัญญัติตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง และวรรคสาม ของร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้ กล่าวคือ ให้มีการบัญญัติในเรื่องเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและประโยชน์ตอบแทนอื่นของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่มาปฏิบัติงานเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นการชั่วคราว โดยให้นับเวลาระหว่างที่มาปฏิบัติงานในสำนักงานสำหรับการคำนวณบำเหน็จ บำนาญ หรือประโยชน์ตอบแทนอื่นทำนองเดียวกันเสมือนอยู่ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานเต็มเวลา และให้สามารถขอกลับเข้ารับราชการหรือปฏิบัติงานในสังกัดเดิมได้ภายในกำหนดเวลาที่อนุমัติ โดยมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามข้อตกลงที่ทำไว้

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการปกป้อง และคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ที่มาปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนงานตามภารกิจของผู้ตรวจการแผ่นดินที่ปัจจุบันได้มีการขยายขอบเขตภารกิจงานที่อยู่ในความรับผิดชอบมากยิ่งขึ้น ให้มีสิทธิกลับไปรับราชการในหน่วยงานสังกัดเดิม โดยนับระยะเวลาต่อเนื่อง และยังคงได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ราชการจากหน่วยงานสังกัดเดิมได้ รวมทั้ง เพื่อให้การบัญญัติกฎหมายมีความสอดคล้องและเป็นระบบเดียวกันกับองค์กรตามรัฐธรรมนูญหรือองค์กรมหาชนอื่นที่ได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวไว้

ความเห็นที่สอง เห็นควรให้มีการตัดความในมาตรา ๑๑ วรรคสอง และวรรคสาม ของร่างพระราชบัญญัติออก เนื่องจาก สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นองค์กรที่มีพัฒนาการมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานอย่างต่อเนื่อง และมีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญในการตรวจสอบ พิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียน รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๔๔ ซึ่งจากพัฒนาการขององค์กรและหน้าที่รับผิดชอบของสำนักงานดังกล่าว ทำให้สำนักงานสามารถสร้างบุคลากรของหน่วยงาน เพื่อปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม การที่จะมีข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างขอหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นการชั่วคราว อาจจะเป็นปัญหาอุปสรรคต่อความเป็นอิสระของสำนักงานได้ในอนาคต ดังนั้น จึงเห็นควรให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้สร้างบุคลากรของตนขึ้นให้เป็นบุคลากรที่มีศักยภาพ สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจหน้าที่ที่รับผิดชอบ

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....



ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรืออาจให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานอื่น โอนมาปฏิบัติงาน เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานโดยลาออกจากหน่วยงานในสังกัดเดิม นำที่จะมีความเหมาะสมมากกว่าการที่จะให้มาปฏิบัติงาน ณ สำนักงานเป็นการชั่วคราว

๒.๑.๓ เกี่ยวกับการเสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามร่างพระราชบัญญัติมาตรา ๑๒

กรณีที่กรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ได้ตัดความในมาตรา ๑๒ วรรคสอง ของร่างพระราชบัญญัติออกนั้น ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว โดยมีความเห็น เป็น ๒ แนวทาง ดังนี้

ความเห็นที่หนึ่ง เห็นควรให้คงเนื้อหาตามบทบัญญัติ มาตรา ๑๒ วรรคสอง ของร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้ กล่าวคือ ในกรณีที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับจากการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบร่วมกัน กับของผู้ตรวจการแผ่นดิน เสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการบัญญัติกฎหมายให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๘ วรรคเก้า และเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานของสำนักงาน รวมทั้ง จะเป็นหลักประกันความเป็นอิสระขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญได้อย่างแท้จริง กล่าวคือ มีความเป็นอิสระในเรื่องของการบริหารราชการแผ่นดิน การบริหารงานบุคคล และงบประมาณ โดยไม่อยู่ภายใต้อำนาจการควบคุมของฝ่ายบริหาร ประกอบกับบทบัญญัติในมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง จะเป็นการกำหนดเฉพาะกรณีการเสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมเท่านั้น มิได้กำหนดในเรื่องของการเสนอคำขอแปรญัตติ ต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณไว้สำหรับกรณีนี้ หากสำนักงานเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในการบัญญัติกฎหมาย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะให้มีการบัญญัติมาตรา ๑๒ วรรคสอง ไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

ความเห็นที่สอง องค์กรตามรัฐธรรมนูญที่สามารถเสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๘ วรรคแปด และวรรคเก้าได้นั้น หมายความว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินมิใช่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งเป็นเพียงหน่วยงานธุรการที่สนับสนุนการปฏิบัติของผู้ตรวจการแผ่นดิน ดังนั้น การที่ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอของบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม จึงเป็นการเพียงพอตามกระบวนการในการที่จะเสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อคณะรัฐมนตรีได้ และหากเกิดกรณีที่สำนักงานโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....



เห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ นั้นไม่เพียงพอ ผู้ตรวจการแผ่นดินในฐานะองค์กรตามรัฐธรรมนูญก็สามารถเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการการได้โดยตรง ตามมาตรา ๑๖๘ วรรคเก้าของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังนั้น การบัญญัติหลักเกณฑ์และวิธีการในการเสนอของงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมเฉพาะมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่งของร่างพระราชบัญญัติจึงมิได้ทำให้เกิดความเสียหายเกี่ยวกับการเสนอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของสำนักงานแต่ประการใด

๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ.

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔</u>	มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๔ ให้มีสำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระต่อฝ่ายรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครอง

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....



และประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๕

มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๕ สำนักงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยอิสระที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๓) เผยแพร่วิชาการ ให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับ สิทธิที่จะร้องเรียนตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน และประมวลจริยธรรม ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- (๔) ประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๖

มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๖ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้ชื่อและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและตกลง เห็นชอบร่วมกัน ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินมีชื่อหนังสือในการออก ระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว
- (๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของเลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....



(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาธิการ รองเลขาธิการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน

(๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษ สำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงาน เป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๑

(๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่น

(๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน

(๗) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม และแนวปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน

(๘) การกำหนดรูปแบบและการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๑๐) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘

มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๘ เลขาธิการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหาร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ



มาตรา ๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๑๐ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนด

ระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนดตามวรรคหนึ่งให้เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

คณะกรรมการได้มีการแก้ไขใหม่ในที่ประชุม ตามที่ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอขอแก้ไขใหม่ต่อที่ประชุม เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๐ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนด

ระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน~~โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน~~และผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือ~~และเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน~~กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการและที่แก้ไขใหม่ในที่ประชุม

มาตรา ๑๑

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๑๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นแล้วแต่กรณี

~~ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างผู้ใดที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานชั่วคราวหนึ่ง ให้ถือว่าผู้รับอนุญาตต่อข้อราชการ~~

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....



หรือขอต่อสภาพงานไปปฏิบัติในงานใดก็ตาม และให้พ้นไปจากภาระที่งานที่ปฏิบัติในงานในสำนักงานสำหรับ
การดำเนินงานบริหารนั้นซึ่งเป็นการหรือประโยชน์ต่อหน่วยงานอื่นที่งานของเดิมนั้นมีอยู่แล้วอยู่ปฏิบัติราชการ
หรือปฏิบัติงานเต็มเวลาตามที่กล่าวแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของรัฐคนหนึ่ง ขอกลับเข้ารับราชการ
หรือปฏิบัติงานในสังกัดเดิมภายหลังในกำหนดเวลาที่อนุญาตไว้ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามข้อต่อที่กล่าวไว้ในวรรคก่อนหน้า

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๒ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๑๒ ให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอ
งบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน
ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
เพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่าสมควรขอยกเลิกหรือตัดงบที่ได้รับพระราชดำริให้ไม่เพียงพอให้
สำนักงานได้ขอต่อความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอข้อต่อที่ต่อคณะรัฐมนตรี
พิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๓ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สิน
ของสำนักงาน

ทรัพย์สินของสำนักงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิดชอบ
แห่งการบังคับคดีและผู้ใดละเมิดต่อทรัพย์สินนั้นขอต่อผู้ไม่ได้”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ



มาตรา ๑๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๑๖ ให้เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ โดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘

ไม่มีการแก้ไข

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้เรียงตามลำดับมาตราเสร็จแล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่งตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐^๖ โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ จึงเป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง ต่อจากนั้นที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติที่ประชุม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๒๔๓ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีและงดออกเสียง ๑๐ เสียง

^๖ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐ กำหนดว่า “เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๒๙ จบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่าย่างขัดแย้งกันอยู่”

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....



ข้อสังเกตของคณะกรรมการการ

คณะกรรมการการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. เริ่มตั้งแต่บันทึกหลักการและเหตุผล ชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงลำดับมาตราจนจบร่างแล้วเห็นว่ามีข้อสังเกตที่สมควรเสนอให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ดังนี้

โดยที่ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ได้มีการเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ พุธที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ทั้ง ๒ ฉบับ โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอเป็นหลักในการพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการการพิจารณาเห็นว่าในส่วนของเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว มิได้มีการระบุบทบัญญัติในมาตรา ๒๔๖ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่กำหนดสาระสำคัญว่าด้วยการให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ดังนั้น เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และครอบคลุม คณะกรรมการจึงเห็นชอบให้เพิ่มสาระสำคัญดังกล่าวไว้ในเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ในร่างที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอ เป็นดังนี้

ผลการพิจารณา คณะกรรมการฯ ได้ขอถอนข้อสังเกตของคณะกรรมการ ออกจากรายงานของคณะกรรมการฯ และขอให้แนบบันทึกหลักการและเหตุผล ตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ มาใส่ไว้ในรายงานของคณะกรรมการ เพื่อให้สอดคล้องตามความเป็นจริงต่อไป ทั้งนี้ เนื่องจากเกิดความคลาดเคลื่อนของเอกสารที่สลับกันในส่วนของบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ กับบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ตามที่ นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ โดยปรากฏว่า ในส่วนของบันทึกหลักการและเหตุผล ตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้เสนอนั้น ได้มีการระบุมาตรา ๒๔๖ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ไว้ในเนื้อความตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ แล้ว

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒

กับ

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

(ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒

(เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

(ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว</p>
<p>พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <hr/> <p>ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.</p> <hr/> <p>.....</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว</p>
<p>พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p> <p>จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน</p> <p>พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน</p> <p>“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว</p>
<p style="text-align: center;">หมวด ๓ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p> <p style="text-align: center;">-----</p> <p>มาตรา ๓๕ ให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p> <p>กิจการของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน</p> <p>มาตรา ๔๐ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา (๒) ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา 	<p>มาตรา ๔ ให้มีสำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน</p> <p>กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน</p> <p>มาตรา ๕ สำนักงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน (๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว</p>
<p>(๓) เผยแพร่วิชาการและให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิที่จะร้องเรียนตาม ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>(๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามอบหมาย</p> <p>มาตรา ๔๑ ในการกำกับดูแลสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภามีอำนาจออกกระเบียบหรือประกาศเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาและขอบเขตหน้าที่ของ ส่วนงานดังกล่าว</p> <p>(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และค่าตอบแทนอื่นของเลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p> <p>(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาธิการ รองเลขาธิการ และพนักงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้าง ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p>	<p>(๓) เผยแพร่วิชาการ ให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิที่จะร้องเรียน ตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน และประมวลจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ</p> <p>(๔) ประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน</p> <p>(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย</p> <p>มาตรา ๖ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการ แผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันในการออกกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว</p> <p>(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของเลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน</p> <p>(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาธิการ รองเลขาธิการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน</p>


<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว</p>
<p>(๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษให้แก่ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้าง ซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๕๖</p> <p>(๕) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p> <p>(๖) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p> <p>มาตรา ๕๒ ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีเลขาธิการคนหนึ่ง ซึ่งแต่งตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ขึ้นตรงต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และจะให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานรองจากเลขาธิการก็ได้</p>	<p>(๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษ สำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงานเป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๑</p> <p>(๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่น</p> <p>(๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน</p> <p>(๗) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม และแนวปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน</p> <p>(๘) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน</p> <p>(๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน</p> <p>(๑๐) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p> <p>มาตรา ๗ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้น โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว</p>
<p>มาตรา ๔๓ เลขานุการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์และความสำเร็จในการบริหารตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภากำหนด</p> <p>เลขานุการมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้</p> <p>มาตรา ๔๔ เลขานุการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และให้มีอำนาจ ดังนี้</p> <p>(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาออกจากตำแหน่ง</p> <p>(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้าง ซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p> <p>(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p> <p>ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภากำหนด และเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศ หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p>	<p>มาตรา ๔ เลขานุการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์และความสำเร็จในการบริหาร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>เลขานุการมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้</p> <p>มาตรา ๕ เลขานุการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจดังนี้</p> <p>(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง</p> <p>(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน</p> <p>(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว</p>
<p>มาตรา ๔๕ ในกิจการของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภากำหนด</p> <p>ระเบียบที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภากำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>มาตรา ๔๖ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นแล้วแต่กรณี</p> <p>ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างผู้ใดได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างที่มาปฏิบัติงานในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา สำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี</p> <p>มาตรา ๔๗ ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างตามมาตรา ๔๖ ขอลับเข้ารับราชการหรือปฏิบัติงานในสังกัดเดิมภายในกำหนดเวลาที่อนุมัติ ให้ผู้มีอำนาจบรรจุและแต่งตั้งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนเหมือนกรณีข้าราชการผู้ซึ่งได้รับอนุมัติให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการเพื่อขอลับเข้ารับราชการ หรือตามข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติตามมาตรา ๔๖ แล้วแต่กรณี</p>	<p>มาตรา ๑๐ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนด</p> <p>ระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนดตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p> <p>มาตรา ๑๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นแล้วแต่กรณี</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว</p>
<p>มาตรา ๔๘ ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนองบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาและสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในการนี้ คณะรัฐมนตรีอาจนำความเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภารวมไว้ในรายงานการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วยก็ได้</p> <p>มาตรา ๔๙ ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สินของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p> <p>ทรัพย์สินของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี</p> <p>มาตรา ๕๐ ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี</p> <p>ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และให้ทำการตรวจสอบ รับรองบัญชีและการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า</p>	<p>มาตรา ๑๒ ให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เสนองบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี</p> <p>มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สินของสำนักงาน</p> <p>ทรัพย์สินของสำนักงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี</p> <p>มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี</p> <p>ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการตรวจสอบ รับรองบัญชีและการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว</p>
	<p>มาตรา ๑๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ พนักงาน ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปเป็นของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ให้ถือว่าบรรดาข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>มาตรา ๑๖ ให้เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ โดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง</p> <p>มาตรา ๑๗ บรรดาระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินหรือพระราชบัญญัตินี้</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว</p>
<p>มาตรา ๔ ให้ประธานรัฐสภารักษากฎการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ระเบียบหรือประกาศนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี</p>	<p>มาตรา ๑๘ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินรักษากฎการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>.....</p> <p>ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร</p> <p></p> <p>(นางสุภาวดี ดันตระกุล) ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๑ สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร</p>

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ.

(ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ประวัติความเป็นมาของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน*

เมื่อได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๒ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นต้นมา ก็ได้มีการเร่งจัดตั้งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา แต่อย่างไรก็ตาม ได้มีการเตรียมการล่วงหน้า โดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน เตรียมการรองรับกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นเวลาล่วงหน้าก่อนที่กฎหมายฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้ถึง ๖ เดือนเศษ

เมื่อกฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้จึงได้ปรากฏว่าได้มีการเตรียมการทั้งทางด้านบุคลากร สถานที่ทำงาน งบประมาณ และการประสานงานต่างๆ ในเรื่องนี้ไว้พร้อมแล้วนอกจากนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรยังได้มีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ เพิ่มเติมจากคณะทำงานเตรียมการรองรับที่มีอยู่การเตรียมการต่างๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรนี้ยังเป็นการสอดคล้องรองรับกับบทเฉพาะกาลของกฎหมายฉบับนี้ซึ่งกำหนดให้จัดตั้งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาขึ้นภายในเวลา ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยในระหว่างวันที่ยังมิได้มีการจัดตั้งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาขึ้นนี้ ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทำหน้าที่แทนสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา โดยให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอีกตำแหน่งหนึ่ง

ในการเตรียมการต่างๆนี้ สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้แบ่งกลุ่มงานในการดำเนินงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เป็น ๔ กลุ่มงานด้วยกัน

กลุ่มแรก คือ กลุ่มงานเลขานุการ มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านเลขานุการ การอำนวยความสะดวกต่างๆ และการจัดเตรียมข้อมูลเพื่อใช้ในการประชุม

กลุ่มงานที่สอง คือ กลุ่มงานนิติการ มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านข้อร้องเรียนและงานด้าน กฎหมาย ระเบียบ คำสั่งต่างๆ

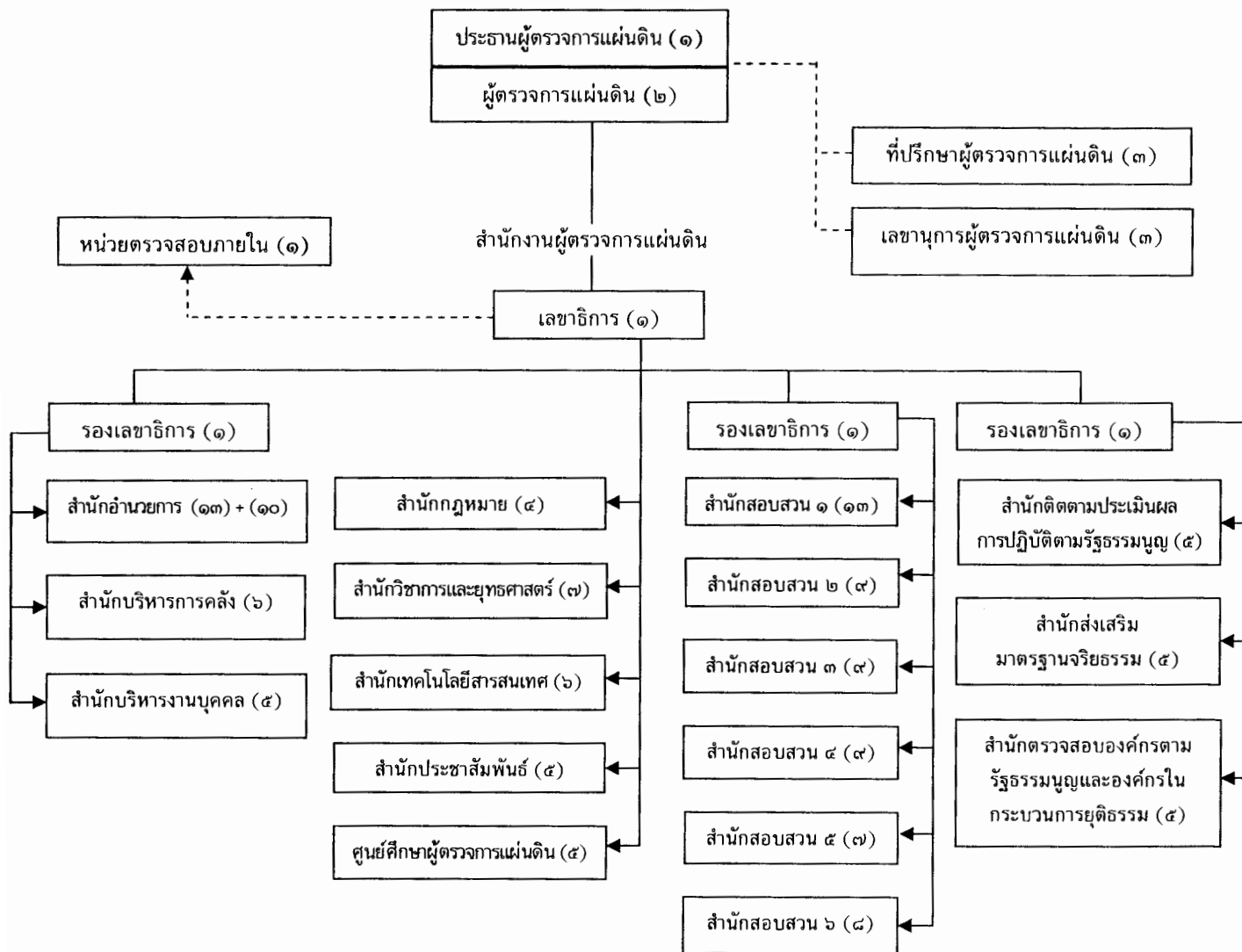
กลุ่มงานที่สาม คือ กลุ่มงานสำนักงาน มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านบริหารทั่วไป การประชาสัมพันธ์ และการประสานงานต่างๆ

กลุ่มงานที่สี่ คือ กลุ่มงานธุรการ มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการบันทึกข้อมูลงานสารบรรณและการจัดเก็บเอกสารสำคัญต่างๆ ด้วยทางสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้จัดเตรียมบุคลากร งบประมาณและสิ่งจำเป็นต่างๆ ในการดำเนินงานไว้อย่างพร้อมมูลแล้ว

* ที่มา: เว็บไซต์ของ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สืบค้นได้จาก http://www.ombudsman.go.th/2008/th3_1.html

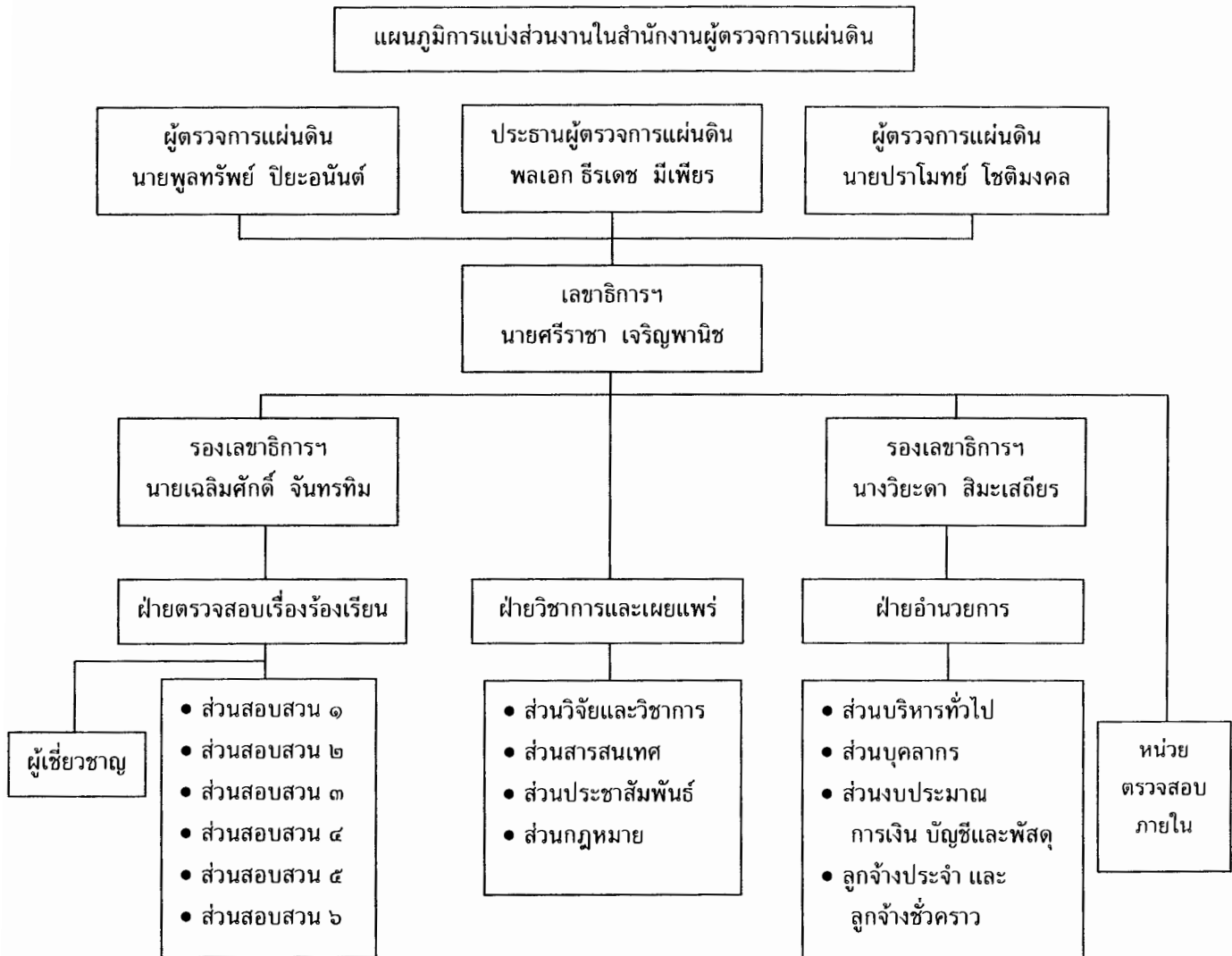
เมื่อได้มีการสรรหาและคัดเลือกบุคคลผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นายพิเชต สุนทรพิพิธ เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาคนแรก เมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๓ และได้มีคำสั่งจากผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา แต่งตั้งนายปราโมทย์ โชติมงคล เป็นเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และ นายถวัลย์ พลพีชน์ เป็นรองเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๓ จากนั้นได้มีการกำหนดโครงสร้างพร้อมทั้งขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานออกเป็น ๓ ฝ่ายหลัก คือ ฝ่ายตรวจสอบเรื่องร้องเรียน ฝ่ายวิชาการและเผยแพร่ และฝ่ายอำนวยการ และได้ดำเนินการคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อเป็นพนักงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา โดยได้บรรจุพนักงานครบตามกรอบอัตรากำลังเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

โครงสร้างสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน



โครงสร้างสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินในปัจจุบัน

ปัจจุบันมีการกำหนดโครงสร้างพร้อมทั้งขอบเขตหน้าที่ของงาน ประกอบด้วย ๓ ฝ่ายหลัก คือ ฝ่ายตรวจสอบเรื่องร้องเรียน ฝ่ายวิชาการและเผยแพร่ และฝ่ายอำนวยการ ดังนี้



ฝ่ายตรวจสอบเรื่องร้องเรียน

ส่วนสอบสวน แบ่งเป็น ๖ ส่วน ดังนี้

ส่วนสอบสวน ๑ กรมการปกครอง การบริหารส่วนท้องถิ่น (ยกเว้น กทม.)

ส่วนสอบสวน ๒ กิจการตำรวจ และกรุงเทพมหานคร

ส่วนสอบสวน ๓ การบริหารงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ที่ดิน ป่าไม้ ประมง เกษตร ชลประทาน)

ส่วนสอบสวน ๔ การบริหารงานการศึกษา กีฬา ศาสนา วัฒนธรรม แรงงาน เทคโนโลยี การคมนาคม พลังงาน ต่างประเทศ

ส่วนสอบสวน ๕ กระบวนการยุติธรรม (ศาล อัยการ ราชทัณฑ์)

ส่วนสอบสวน ๖ การบริหารงานคลัง ภาษี พาณิชย รัฐวิสาหกิจ และเรื่องที่ไม่อยู่ในข่ายความรับผิดชอบของส่วน ๑-๕

ฝ่ายวิชาการและเผยแพร่แบ่งเป็น ๓ ส่วนคือ

ส่วนวิจัยและวิชาการ มีหน้าที่

๑. ศึกษาเปรียบเทียบระบบผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาทั้งในและต่างประเทศ
๒. ศึกษาค้นคว้าทำเอกสารแปล และผลิตเรียบเรียง ทำเอกสารเผยแพร่ทางวิชาการ
๓. รวบรวมข้อมูลสถิติเรื่องร้องเรียนเพื่อศึกษาวิเคราะห์สาเหตุการร้องเรียนและหาแนวทางแก้ไข
๔. จัดทำแผนพัฒนาระบบติดตามประเมินผลและดำเนินงานตามแผน
๕. งานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนสารสนเทศ มีหน้าที่

๑. บริหารระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ บริหารฐานข้อมูล
๒. วิเคราะห์ ออกแบบ พัฒนาระบบซอฟต์แวร์ ดูแลฐานข้อมูล
๓. ติดตั้งซ่อมบำรุงเครื่องคอมพิวเตอร์ให้พร้อมใช้งาน
๔. ห้องสมุดสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา/จดหมายเหตุ
๕. งานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่

๑. วางแผนและบริหารจัดการงานประชาสัมพันธ์ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาและผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาในรูปแบบต่างๆ
๒. ให้บริการสื่อสโตนัทคณูปกรณ์
๓. งานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนกฎหมาย มีหน้าที่

ศึกษาวิจัยและให้คำแนะนำด้านกฎหมาย ตามความต้องการของฝ่ายตรวจสอบเรื่องร้องเรียนผู้บริหาร และฝ่ายอื่นๆ

ฝ่ายอำนวยการ

มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาและงานบริหารทั่วไป งานสารบรรณ งานบุคคลกร งานพัฒนาบุคคลกร งานงบประมาณ งานบัญชี การเงินและพัสดุ งานสวัสดิการ ตลอดจนงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ฝ่ายอำนวยการแบ่งเป็น ส่วนบริหารทั่วไป ส่วนงบประมาณ การเงิน บัญชีและพัสดุ และส่วนบุคคลกร

ส่วนบริหารทั่วไป

มีหน้าที่ ปฏิบัติงานด้านเลขานุการและบริหารทั่วไป เช่น ติดต่อนัดหมาย จัดงานรับรองและงานพิธีต่างๆ เตรียมเรื่องและเตรียมการประชุม จัดบันทึกเรียบเรียงและจัดทำรายงานการประชุม จัดทำรายงานอื่นๆ ทำเรื่องติดต่อกับหน่วยงานและบุคคลต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ หรือลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติเกี่ยวกับ การควบคุมและบริหารงานหลายด้านด้วยกัน เช่น งานธุรการ งานสารบรรณ งานระเบียบแบบแผน งานอาคารสถานที่และยานพาหนะ งานพิมพ์และจัดเตรียมเอกสารต่างๆ งานรวบรวมข้อมูลสถิติ งานสัญญาและปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ส่วนงบประมาณ การเงิน บัญชีและพัสดุ

มีหน้าที่ ปฏิบัติงานด้านการคลังและพัสดุ ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติ เกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณและการพัสดุ เช่น การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและบัญชี การวิเคราะห์งบประมาณ ตรวจสอบความถูกต้องของผู้ลงบัญชีเงินสด บัญชีเงินฝากธนาคารและบัญชีแยกประเภท การร่างสัญญาซื้อ สัญญาจ้าง ศึกษาค้นคว้ารายละเอียดต่างๆ ของพัสดุครุภัณฑ์เพื่อกำหนดมาตรฐาน และคุณภาพของพัสดุครุภัณฑ์ ศึกษาวิเคราะห์และเสนอความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ส่วนบุคลากร

มีหน้าที่ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานบุคคล ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ และตรวจสอบเกี่ยวกับตำแหน่งและอัตราเงินเดือน การแบ่งส่วนองค์กรและอัตราค่าจ้าง การดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลต่างๆ เช่น การสรรหา การบรรจุคนเข้าทำงาน การพิจารณากำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือน การควบคุมและส่งเสริมสมรรถภาพในการทำงาน จัดทำทะเบียนประวัติพนักงาน การดำเนินการเกี่ยวกับการออกจากการเป็นพนักงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

หน่วยตรวจสอบภายใน

เป็นหน่วยพิเศษที่มีความเป็นอิสระในการดำเนินงานโดยมีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงกับเลขาธิการฯ

หน่วยตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ดังนี้

๑. ตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลและตัวเลขต่างๆ ด้วยเทคนิคการตรวจสอบที่ยอมรับโดยทั่วไป ปริมาณมากน้อยตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน และความสำคัญของเรื่องที่ตรวจสอบ

๒. ตรวจสอบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณ การเงิน บัญชี และพัสดุ รวมถึงการบริหารงานด้านอื่นๆ ของสำนักงานฯ ให้เป็นไปตามนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งต่างๆ

๓. ตรวจสอบการใช้ทรัพยากรของสำนักงานฯ ว่าเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัดมากน้อยเพียงใด

๔. ประเมินผลการปฏิบัติงานและเสนอแนะวิธีการหรือมาตรการในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักงานฯ เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ และประหยัดยิ่งขึ้น รวมทั้งเสนอแนะเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายหรือการทุจริตรั่วไหลในทางการเงินหรือทรัพย์สินต่างๆ ของสำนักงานฯ

๕. ติดตามผลการตรวจสอบ เสนอแนะ และให้คำปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจ เพื่อให้การปรับปรุงของหน่วยรับตรวจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัดตามที่ผู้ตรวจสอบภายในเสนอแนะ

๖. ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบภายในตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารของสำนักงานฯ นอกเหนือจากแผนตรวจสอบประจำปี

อำนาจหน้าที่

๑. มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจหน้าที่ต่อไป

๑.๑ รับผิดชอบงานธุรการของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๑.๒ ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน

๑.๓ เผยแพร่วิชาการและให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิที่จะร้องเรียนตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒

๑.๔ ปฏิบัติงานอื่นตาม que ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย

๒. เสนอบทประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงานของผู้ตรวจการแผ่นดินไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี ในการนี้ คณะรัฐมนตรีอาจนำความเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภารวมไว้ในรายงานการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วยก็ได้

๓. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สินของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

แผนยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ในการพัฒนา

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานให้ครอบคลุมการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ในลักษณะเชิงรุก เพื่อแก้ไขทุกซักร้อนให้ประชาชนและมุ่งมั่นพัฒนาการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในภาครัฐ จำนวน ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การแก้ไขความทุกซักร้อนของประชาชนในเชิงรุกด้วยความรวดเร็ว มีมาตรฐานและ และเป็นธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมและเผยแพร่ให้ความรู้แก่ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินและสิทธิในการร้องเรียน และเพิ่มเติมประสิทธิภาพการประสานสัมพันธ์ของสำนักงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสนับสนุนและสร้างเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและสร้างเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการของ สำนักงาน

วิสัยทัศน์

“มุ่งมั่นรักษาความเป็นธรรม ส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในภาครัฐและสร้างความเข้าใจระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน”

พันธกิจ

พันธกิจที่ ๑ พิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนและความไม่เป็นธรรม

พันธกิจที่ ๒ ศึกษาตรวจสอบ วิเคราะห์และเสนอแนะเพื่อปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และขั้นตอนการปฏิบัติงานและจัดทำรายงานเสนอต่อรัฐสภา

พันธกิจที่ ๓ เผยแพร่วิชาการและให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิที่จะร้องเรียนและ สร้างเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในภาครัฐ

พันธกิจที่ ๔ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการเสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในภาครัฐ

พันธกิจที่ ๕ พัฒนานองค์กรให้มีระบบโครงสร้างที่มีประสิทธิภาพ และเสริมสร้างบุคลากรให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ

ปรัชญาองค์กร

ปรัชญาที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจะยึดมั่นเป็นหลักในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ฯ กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ร้องเรียนได้สะดวก SERVICE

พิจารณาโดยรวดเร็ว EFFICIENCY

เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย FAIRNESS

โปร่งใสตรวจสอบได้ ACCOUNTABILITY

นโยบาย

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้กำหนดนโยบายในการทำงานไว้ดังนี้

๑. พัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามภารกิจหลักของสำนักงานฯ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยต้องคำนึงถึงความคล่องตัว โปร่งใส และตรวจสอบได้
๒. สร้างและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของสำนักงานฯ ที่ใช้ในการบริหารจัดการสนับสนุนทางวิชาการตามภารกิจหลัก ให้สามารถให้บริการได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วโดยเทคโนโลยีที่ทันสมัย
๓. สร้างและพัฒนาระบบการรับเรื่องร้องเรียนให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ มีความเที่ยงตรง ถูกต้อง รวดเร็ว
๔. ส่งเสริมให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเรื่องสิทธิการร้องเรียนให้แก่ประชาชน
๕. ส่งเสริมการศึกษาวิจัยความรู้เกี่ยวกับระบบผู้ตรวจการแผ่นดิน ระบบการร้องเรียน ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิการร้องเรียน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๖. พัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานทั้งในด้านทัศนคติ ความรู้ความสามารถ และใจพร้อมบริการ

ประเภทเรื่องร้องเรียนที่รับพิจารณาและไม่รับพิจารณา

เรื่องที่ไม่ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินรับไว้พิจารณาหรือให้ยุติการพิจารณา (ตามนัยมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒)

๑. เรื่องที่เป็นนโยบายซึ่งคณะรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา เว้นแต่การปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๑๖ (๑) นั่นคือ อาจมีการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ หรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการหรือพนักงานของรัฐที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่ประชาชนอย่างไม่เป็นธรรม
๒. เรื่องที่ฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว
๓. เรื่องที่มีได้เป็นไปตามมาตรา ๑๖ (๑) ได้แก่ เรื่องที่ไม่เกี่ยวกับข้าราชการหรือ พนักงานของรัฐ หรือเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับข้าราชการหรือพนักงานของรัฐก็ตาม แต่เป็นเรื่องส่วนตัว ไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่ราชการตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย รวมทั้งเรื่องเกี่ยวกับกรณีพิพาทระหว่างเอกชนด้วยกัน
๔. เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลหรือการลงโทษทางวินัยของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น
๕. เรื่องที่ผู้ร้องเรียนไม่ปฏิบัติตามวิธีการยื่นเรื่องร้องเรียน ซึ่งตามกฎหมายนั้นผู้ร้องจะต้องแจ้งชื่อและที่อยู่ ใช้ถ้อยคำสุภาพ และลงลายมือชื่อ หากผู้ร้องไม่ดำเนินการตามที่กฎหมายระบุ ผู้ตรวจการแผ่นดินก็ไม่สามารถรับเรื่องไว้พิจารณาดำเนินการต่อไปได้ (อย่างไรก็ตาม ผู้ร้องสามารถขอให้ปิดชื่อได้)

เรื่องและผู้ตรวจการแผ่นดินอาจไม่รับพิจารณาหรืออาจยุติการพิจารณา (ตามนัยมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒)

๑. เรื่องที่เกี่ยวกับการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ
๒. เรื่องที่ผู้ร้องเรียนมิได้มีส่วนได้เสียและการพิจารณาจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม
๓. เรื่องที่ผู้ร้องเรียนได้ยื่นเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการร้องเรียน และการพิจารณาจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม
๔. เรื่องที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมหรือได้รับการชดเชยความเสียหายอย่างเหมาะสมแล้ว และการพิจารณาต่อไปจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน
๕. เรื่องที่ผู้ร้องเรียนไม่มาให้ถ้อยคำ ไม่แสดงพยานหลักฐาน หรือไม่ดำเนินการตามหนังสือที่ได้รับจากผู้ตรวจการแผ่นดิน ทั้งนี้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุอันสมควร
๖. เรื่องที่ผู้ร้องเรียนตายและการพิจารณาต่อไปจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม
๗. เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเคยสรุปผลการพิจารณาแล้ว

(หมายเหตุ กรณีการทุจริตตามข้อ (๑) นั้น เนื่องจากเพื่อมิให้เป็นการซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองงบประมาณของแผ่นดิน ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงมีนโยบายว่า หากเป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตก็จะไม่รับเรื่องไว้ดำเนินการเอง แต่จะส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ดำเนินการต่อไป หรือหากผู้ร้องเรียนโดยตรงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วก็จะไม่ส่งเรื่องไปอีก เว้นแต่มีกรณีที่จะต้องมีการประสานข้อมูลเพิ่มเติม)

ช่องทางและวิธีการยื่นเรื่องร้องเรียน

๑. การร้องเรียนทางไปรษณีย์ โดยลงชื่อผู้ร้องเรียน ที่อยู่ โทรศัพท์ (หรือโทรศัพท์ใกล้บ้านที่ติดต่อได้) ผู้ถูกร้องเรียน และเหตุที่ร้องเรียน หากต้องการปกปิดชื่อผู้ร้องเรียน ขอให้ระบุ สำนักงานฯ จะรักษาเป็นความลับอย่างเคร่งครัด โดยส่งไปยัง สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขที่ ๑๑๙๓ อาคารเอ็กซิม ชั้น ๒๐ ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐ หรือ ตู้ ปณ. ๓๓๓ สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐ โทรสาร หมายเลข ๐ ๒ ๒๙๙ ๐๔๔๔
๒. การร้องเรียนทางสายด่วน ๑๖๗๖ ช่องทางโทรศัพท์หมายเลข ๑๖๗๖ (โทรฟรีทั่วประเทศ) หรือหมายเลข ๐ ๒ ๒๙๙ ๐๔๐๐
๓. การร้องเรียนผ่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) หรือสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ในเขตพื้นที่ของผู้ร้องเรียน ซึ่ง ผู้ตรวจการแผ่นดินได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ไปรับเรื่องร้องเรียนที่อาคารรัฐสภา ในช่วงเปิดสมัยประชุมสภาด้วย
๔. การร้องเรียนทางอินเทอร์เน็ต ที่ www.ombudsman.go.th

๕. การร้องเรียนด้วยตนเองได้ที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขที่ ๑๑๙๓ อาคารเอ็กซิม ชั้น ๒๐ ถนน พหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐ หรือ ตู้ ปณ. ๓๓๓ สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐ โทรสาร หมายเลข ๐ ๒ ๒๙๙ ๐๔๘๔

๖. ร้องเรียนผ่านเครือข่ายของผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้แก่ สภานายความ และสำนักงาน สาขา ของสภา ทนายความทั่วประเทศ สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทาง กฎหมายแก่ ประชาชน (สคช.) สำนักงานอัยการจังหวัด ทั่วประเทศ

ผู้มีสิทธิร้องเรียน

๑. บุคคลหรือคณะบุคคลซึ่ง

- พบเห็นเหตุการณ์หรือเรื่องที่จะร้องเรียน
- ได้รับความเสียหายโดยไม่เป็นธรรม
- มีส่วนได้เสียในกรณีนั้น ๆ

๒. กรรมการของวุฒิสภาหรือกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรส่งเรื่องให้พิจารณา ดำเนินการ

อำนาจหน้าที่เพิ่มเติมจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

- ความเห็นของรศ.ดร.นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ คณบดีคณะรัฐศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์

“รัฐธรรมนูญ ปี ๕๐ มีการจัดหมวดหมู่องค์กรอิสระขึ้นมาและให้มีอำนาจหน้าที่ที่กว้างกว่าเดิมเป็นอันมาก เช่นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ซึ่งในอดีตเป็นแต่เพียงเลือกกระตาดแห้วๆ ตามรัฐธรรมนูญ ปี ๕๐ กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เพิ่มเติม คือพิจารณาเรื่องร้องเรียนไม่เฉพาะร้องเรียนข้าราชการ นักการเมือง หรือพนักงานของรัฐที่ปฏิบัติมิชอบเท่านั้น แม้กระทั่งร้องเรียนองค์กรในกระบวนการยุติธรรม ผู้ตรวจการแผ่นดินก็ตรวจสอบได้ และยังมีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องประมวลจริยธรรมทางการเมือง เมื่อรัฐธรรมนูญฉบับนี้ประกาศใช้ หน้าที่ของรัฐสภา คือ ต้องจัดทำประมวลจริยธรรมทางการเมืองภายใน ๑ ปี และเป็นหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินที่จะบังคับใช้และติดตามประเมินผล ผู้ตรวจการแผ่นดินจะต้องดำเนินการว่ารัฐธรรมนูญนี้มีผลบังคับใช้จริง ๆ หรือไม่ เหมือนกับเป็นมอนิเตอร์ให้มีการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญจะเห็นได้ว่าระบบการตรวจสอบ ระบบการควบคุมดีขึ้นเป็นอันมาก”

- ความเห็นของนายศรีราชา เจริญพานิช เลขาธิการ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ให้อำนาจหน้าที่กับผู้ตรวจการฯ ที่ดูจะมากขึ้น เพราะสามารถที่จะหยิบเรื่องที่ไม่ได้ร้องเรียนขึ้นมาทำเองได้เลย ซึ่งจะช่วยแก้ไขและบรรเทาทุกข์ประชาชน หรือหน่วยงานที่ไม่ได้รับเป็นธรรมและความเดือดร้อนในวงกว้างได้ และมีอำนาจในการตรวจสอบองค์กรอิสระอื่น ๆ รวมทั้งศาลได้อีกด้วย แต่ว่าทางผู้ตรวจการฯ ไม่ได้เข้าไปตรวจสอบในเรื่องของคดีของศาล แต่จะเข้าไปตรวจสอบในเรื่องของขบวนการและขั้นตอนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือของนักการเมืองที่เกิดขึ้น

ความแตกต่างจากฝ่ายตุลาการ

โดยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจะไม่เป็นผู้ออกคำวินิจฉัยหรือสั่งการให้มีการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งอันมีผลบังคับโดยตรงเหมือนศาล แต่จะทำหน้าที่พิจารณาว่าประชาชนไม่ได้รับความเป็นธรรมเดือดร้อนเพราะเหตุใด หากเป็นเรื่องที่เกิดจาก หน่วยงานของรัฐละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ก็จะแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนั้นรีบไปดำเนินการแก้ไข หากเป็นเรื่องที่หน่วยงานของรัฐปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายทุกอย่าง แต่ความเดือดร้อนของประชาชนนั้นเกิดจากการที่กฎหมายนั้นไม่เป็นธรรม ก็จะเสนอ ต่อรัฐสภา เพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาดังกล่าว

การคุ้มครองสิทธิและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐโดยผู้ตรวจการแผ่นดิน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กำหนดให้มีกลไกการคุ้มครองสิทธิของประชาชนและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐขึ้นหลายองค์กร เช่น คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมทั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยมุ่งหวังให้องค์กรต่าง ๆ เหล่านี้มีการทำงานอย่างเป็นอิสระ ปลอดจากการแทรกแซงจากหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนโดยปราศจากการชี้หน้า

ผู้ตรวจการแผ่นดินมีจำนวน ๓ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ที่เป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชน มีความรอบรู้และมีประสบการณ์ในการบริหารราชการแผ่นดิน วิสาหกิจ หรือกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ร่วมกันของสาธารณะ และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ ผู้ตรวจการแผ่นดินมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปี และดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว ผู้ดำรงตำแหน่งในปัจจุบันทั้ง ๓ คน คือ นายพลทรัพย์ ปิยะอนันต์ พลเอกธีรเดช มีเพียร และนายปราโมทย์ โชติมงคล

ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. พิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนในกรณีต่อไปนี้

ก. การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

ข. การปฏิบัติหรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องเรียน หรือประชาชนโดยไม่เป็นธรรม ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ก็ตาม

ค. การตรวจสอบการละเลยการปฏิบัติหน้าที่หรือการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรในกระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของศาล

ง. กรณีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

๒. ดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา ๒๗๙ วรรคสาม และมาตรา ๒๘๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๓. ศึกษาประเมินผล และจัดทำข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ รวมตลอดถึงข้อพิจารณาเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในกรณีที่เห็นว่าจำเป็น

๔. รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ทุกปี ทั้งนี้ ให้ประกาศรายงานดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาและเปิดเผยต่อสาธารณะด้วย

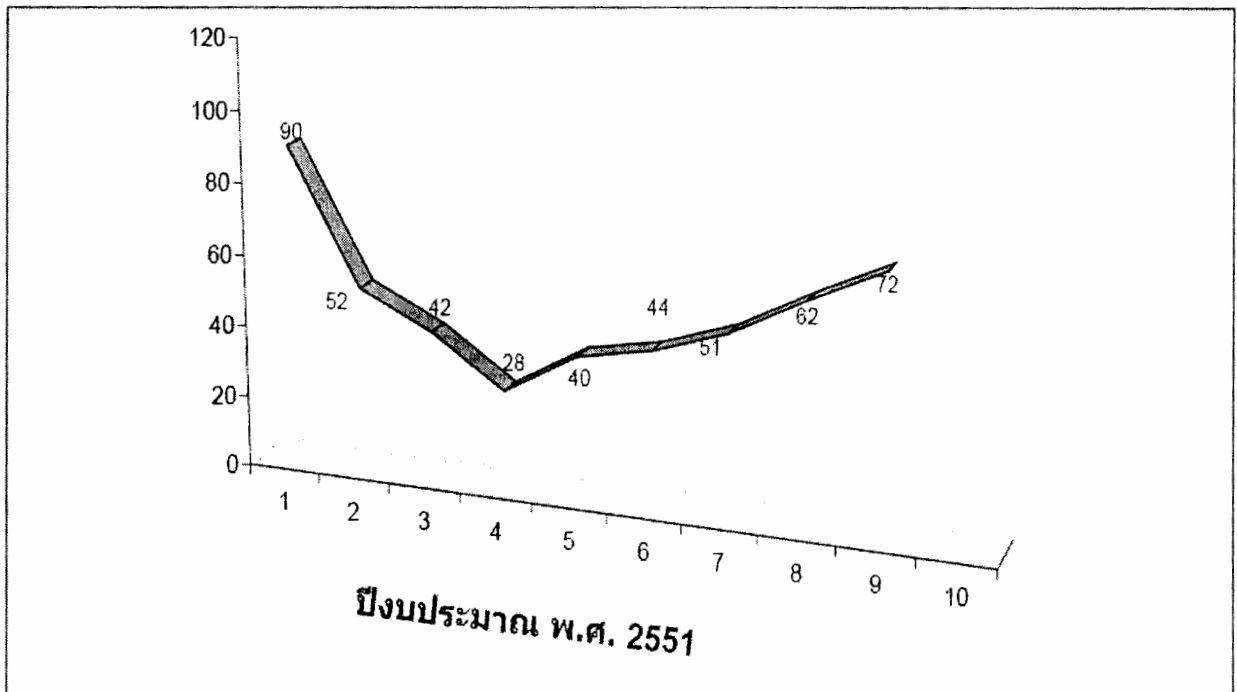
การใช้อำนาจหน้าที่ตาม ๑ (ก),(ข) และ (ค) ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการเมื่อมีการร้องเรียน เว้นแต่เป็นกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าการกระทำดังกล่าวมีผลกระทบต่อความเสียหายของประชาชนส่วนรวมหรือเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจพิจารณาและสอบสวนโดยไม่มี การร้องเรียนก็ได้

เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่รับพิจารณาหรืออาจยุติการพิจารณา

๑. เรื่องที่เกี่ยวกับการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ
 ๒. เรื่องที่ผู้ร้องเรียนมิได้มีส่วนได้เสียและการพิจารณาจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม
 ๓. เรื่องที่ผู้ร้องเรียนได้ยื่นเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการร้องเรียน และการพิจารณาจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม
 ๔. เรื่องที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมหรือได้รับการชดใช้ความเสียหายอย่างเหมาะสมแล้วและการพิจารณาจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน
 ๕. เรื่องที่ผู้ร้องเรียนไม่มาให้ถ้อยคำ ไม่แสดงพยานหลักฐาน หรือไม่ดำเนินการตามหนังสือที่ได้รับจากผู้ตรวจการแผ่นดิน ทั้งนี้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุอันสมควร
 ๖. เรื่องที่ผู้ร้องเรียนตาย และการพิจารณาต่อไปจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม
 ๗. เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเคยสรุปผลการพิจารณาแล้ว
-

รายงานเรื่องร้องเรียนที่ไม่รับเข้าสู่สารบบ

ส่วนสอบสวน	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551										ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552			รวม
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
สำนักสอบสวน 1	21	17	10	10	11	18	16	24	22				188	
สำนักสอบสวน 2	10	7	10	5	4	4	11	9	10				84	
สำนักสอบสวน 3	12	2	3	1	6	6	6	3	9				59	
สำนักสอบสวน 4	17	4	4	8	7	10	4	10	12				103	
สำนักสอบสวน 5	6	4	3	3	4	0	6	2	2				42	
สำนักสอบสวน 6	7	4	4	0	4	1	2	0	10				37	
สำนักตรวจสอบองค์กรตาม รธน.ฯ	0	0	0	0	0	1	0	3	2				4	
สำนักส่งเสริมมาตรฐานจริยธรรม	0	0	0	0	0	1	1	2	0				4	
สำนักกฎหมาย	0	0	1	0	1	0	1	1	0				4	
ระบุไม่ได้ว่าต้องการ ร้องเรียนหน่วยงานใด	17	14	7	1	3	3	4	8	5				90	
รวม	90	52	42	28	40	44	51	62	72				687	



ประเด็นที่ถูกร้องเรียน ๕ อันดับแรก
 ยุติระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ ถึง ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๑

อันดับที่	ประเภทเรื่องที่ร้องเรียน	จำนวนเรื่อง	ประเด็นที่ร้องเรียนตามลำดับ
๑	ตำรวจ	๓๙	๑ ดำเนินคดีล่าช้า ๒ กลั่นแกล้งดำเนินคดี ๓ ปัญหาความประพฤติของเจ้าหน้าที่ ๔ ไม่รับแจ้งความ ๕ บิดเบือน / อำพรางรูปคดี
๒	การบริหารราชการ ส่วนท้องถิ่น	๓๘	๑ ทุจริต ๒ จัดซื้อจัดจ้างไม่ถูกต้อง ๓ เลือกปฏิบัติ / กลั่นแกล้งดำเนินการ ๔ ละเลยการปฏิบัติหน้าที่ ๕ ไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น
๓	ที่ดิน	๒๓	๑. ปัญหากรรมสิทธิ์ในการถือครองที่ดิน ๒. ราชการทับซ้อนที่ดินของเอกชน ๓. ปัญหาการรังวัดสอบเขตที่ดิน ๔. ออกโฉนดโดยมิชอบ ๕. ประชาชนบุกรุกที่สาธารณประโยชน์
๔	ปัญหาความชอบด้วย รัฐธรรมนูญ	๑๕	๑ การกระ/ ปฏิบัติหน้าที่ขัดรัฐธรรมนูญ ๒ ข้อกฎหมายขัดรัฐธรรมนูญ
๕	การบริหารงานบุคคล	๑๒	๑ การลงโทษทางวินัย ๒ การกลั่นแกล้ง ๓ การบรรจุและแต่งตั้ง ๔ การสอบคัดเลือก ๕ การประเมินผลการปฏิบัติงานไม่เป็นธรรม

สถิติหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนจำแนกตามวันที่ยุติการพิจารณา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒

(ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๑)

หน่วยงาน		รวม
๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(๑)	๔๗
๒	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๓๘
๓	กระทรวงมหาดไทย(๒)	๓๕
๔	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์(๓)	๘
๕	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(๔)	๗
๕	กระทรวงศึกษาธิการ	๗
๖	กระทรวงการคลัง	๖
๖	กระทรวงคมนาคม	๖
๖	กระทรวงสาธารณสุข	๖
๗	กระทรวงกลาโหม	๕
๘	กระทรวงยุติธรรม	๔
๙	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๓
๙	สำนักนายกรัฐมนตรี	๓
๙	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง	๓
๑๐	กระทรวงอุตสาหกรรม	๒
๑๐	หน่วยงานเอกชน	๒
๑๐	สำนักงานอัยการสูงสุด	๒
๑๑	กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	๑
๑๑	กระทรวงพลังงาน	๑
๑๑	กระทรวงพาณิชย์	๑
๑๑	กระทรวงวัฒนธรรม	๑
๑๑	ธนาคารแห่งประเทศไทย	๑
๑๑	กรุงเทพมหานคร	๑
๑๑	สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน	๑
๑๑	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	๑
๑๑	รัฐบาล	๑
๑๑	รัฐสภา	๑
๑๒	อื่นๆ และระบุไม่ชัดเจน	๓๓
รวม		๒๒๗

หมายเหตุ

(๑) หน่วยงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ถูกร้องเรียน ๓ อันดับแรกองค์กรบริหารส่วนตำบล ๒๔ เรื่อง เทศบาล ๑๙ เรื่อง และองค์กรบริหารส่วนจังหวัด ๔ เรื่อง

(๒) หน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ที่ถูกร้องเรียน ๒ อันดับแรกกรมที่ดิน ๑๖ เรื่อง และกรมการปกครอง ๑๕ เรื่อง

(๓) หน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ถูกร้องเรียนอันดับแรกคือ กรมชลประทาน ๓ เรื่อง

(๔) หน่วยงานในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ถูกร้องเรียน ๒ อันดับแรก กรมป่าไม้ ๕ เรื่อง และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ๒ เรื่อง

สถิติเรื่องร้องเรียนที่ได้รับเป็นหนังสือ

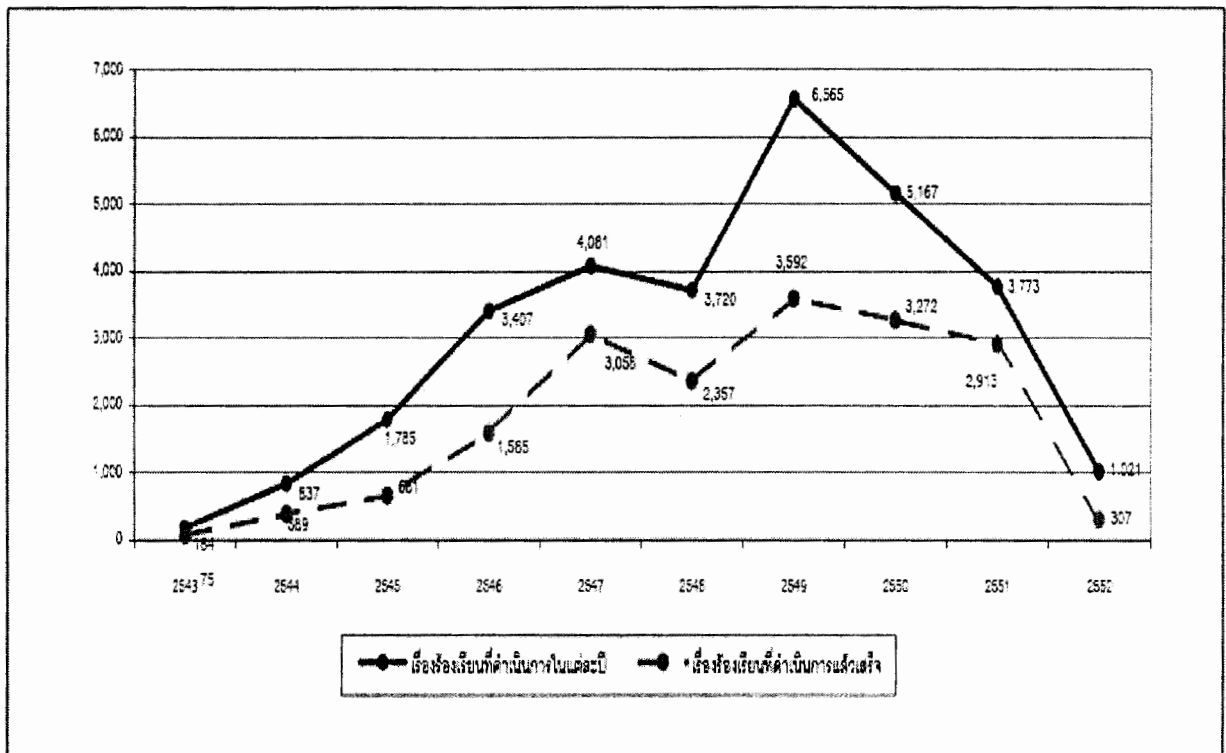
ระหว่างเดือนมกราคม ๒๕๕๓ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๑

เรื่องร้องเรียน	จำนวนเรื่อง	เปอร์เซ็นต์
เรื่องร้องเรียนที่ได้รับเป็นหนังสือทั้งสิ้น	๑๘,๖๖๕	๑๐๐.๐๐
จำแนกตามผลการดำเนินการได้ดังนี้		
๑. เรื่องร้องเรียนที่อยู่ระหว่างดำเนินการ	๗๑๔	๓.๘๐
๒. เรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการเสร็จแล้ว	๑๗,๕๑๘	๙๓.๓๓
๒.๑ เรื่องร้องเรียนที่ไม่รับพิจารณาเนื่องจากไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่	๖,๐๗๖	
๒.๑.๑ เรื่องร้องเรียนที่ไม่รับพิจารณาไม่ส่งเรื่องต่อ	๓,๕๔๒	
๒.๑.๒ เรื่องร้องเรียนที่ไม่รับพิจารณาและดำเนินการส่งเรื่องต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒,๕๓๔	
๒.๒ เรื่องร้องเรียนที่รับแล้วยุติการพิจารณาเนื่องจากไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่	๑,๕๘๔	
๒.๒.๑ เรื่องร้องเรียนที่รับแล้วยุติการพิจารณาไม่ส่งเรื่องต่อ	๑,๒๖๖	
๒.๒.๒ เรื่องร้องเรียนที่รับแล้วยุติการพิจารณาและดำเนินการส่งเรื่องต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๓๑๘	
๒.๓ เรื่องร้องเรียนที่ได้สอบสวนแล้วพบว่าผู้ถูกร้องหรือหน่วยงานได้ดำเนินการถูกต้องเหมาะสมแล้วและสำนักงานฯ ได้ชี้แจงให้ผู้ร้องเรียนทราบและเข้าใจแล้ว	๖,๑๐๖	
๒.๔ เรื่องร้องเรียนที่ได้สอบสวนแล้วได้ข้อเท็จจริงตามที่ผู้ร้องเรียนแจ้งมา	๓,๖๕๒	
๒.๔.๑ เรื่องร้องเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๕๘ สงศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย	๒๑	
๒.๔.๒ เรื่องร้องเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๕๘ สงศาลปกครองวินิจฉัย	๔	
๒.๔.๓ เรื่องร้องเรียนที่ได้ดำเนินการจนผู้ร้องได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนๆ อย่างเหมาะสม	๒,๘๓๐	
๒.๔.๔ เรื่องร้องเรียนที่เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขให้หน่วยงานผู้ถูกร้องดำเนินการ	๘๓๗	
๒.๔.๕ เรื่องร้องเรียนที่เสนอแนะให้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย	๗	
๒.๔.๖ เรื่องร้องเรียนที่หน่วยงานไม่แก้ไขปรับปรุง ได้เสนอเรื่องถึงนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่กำกับดูแล	๐	
๒.๔.๗ เรื่องร้องเรียนที่หน่วยงานไม่แก้ไขปรับปรุง ได้เสนอเรื่องถึงวุฒิสภา และสภาผู้แทนราษฎร	๐	
๒.๔.๘ เรื่องร้องเรียนที่ส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและดำเนินการต่อ โดยแจ้งผลให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาทราบทุก ๓ เดือน	๕๒	
๒.๔.๙ เรื่องที่ส่งวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรทราบเป็นพิเศษเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๓๓	๑	
๓. เรื่องที่ผู้ร้องขอถอนคำร้องเรียน	๓๘๘	๒.๐๗
๔. เรื่องที่ไม่เข้าข่ายเป็นเรื่องร้องเรียน	๑๔๕	๐.๗๕

หมายเหตุ ข้อ ๒.๔.๔ - ม ๕ เรื่อง เสนอเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สถิติการดำเนินการเรื่องร้องเรียน (ตามปีงบประมาณ)

	ปี 2546		ปี 2547		ปี 2548		ปี 2549		ปี 2550		ปี 2551		ปี 2552	
	(เรื่อง)	ร้อยละ	(เรื่อง)	ร้อยละ	(เรื่อง)	ร้อยละ	(เรื่อง)	ร้อยละ	(เรื่อง)	ร้อยละ	(เรื่อง)	ร้อยละ	(เรื่อง)	ร้อยละ
จำนวนเรื่องรับแจ้ง	2,283		2,259		2,697		5,202		2,194		1,578		161	
เรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินการออกหมายจับก่อน	1,124		1,822		1,023		1,363		2,973		1,895		860	
รวมเรื่องร้องเรียนทั้งหมดที่ดำเนินการตามหน้าที่ *	3,407	100	4,081	100	3,720	100	6,565	100	5,167	100	3,773	100	1,021	100
เรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการแล้วเสร็จ	1,585	46.52	3,058	74.93	2,357	63.36	3,592	54.71	3,272	63.32	2,913	77.21	307	30.07
เรื่องร้องเรียนที่อยู่ระหว่างดำเนินการ	1,822	53.48	1,023	25.07	1,363	36.64	2,973	45.29	1,895	36.68	860	22.79	714	69.93



*ข้อมูลจากระบบ CTS ข้อมูล ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2551 สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

บทสัมภาษณ์ นายศรีราชา เจริญพานิช เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน**

องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นองค์กรหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในระบบนิติรัฐ แต่ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ทราบถึงบทบาท อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน ในที่นี้เพื่อให้ประชาชนทราบถึงบทบาทอำนาจหน้าที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเบื้องต้น จึงได้สัมภาษณ์ท่านศรีราชา เจริญพานิช เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

- บทบาทอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่ประชาชนเข้าใจได้โดยทั่วไป

เลขาธิการฯ : ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ผู้ตรวจการแผ่นดินเรามีอำนาจหน้าที่พิจารณาและสอบสวนข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนในกรณี การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น การปฏิบัติหรือละเลย ไม่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องเรียนหรือประชาชนโดยไม่เป็นธรรม ไม่ว่าจะชอบหรือไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ก็ตาม

- รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันเพิ่มอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินอย่างไร

เลขาธิการฯ : อำนาจในการตรวจสอบการละเลยการปฏิบัติหน้าที่หรือการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ นอกจากนั้นยังมีอำนาจในการดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการทางจริยธรรมที่ยังไม่ถึงศาลยุติธรรม และมีอำนาจในการเรียกเอกสารหรือเรียกบุคคลมาให้ข้อมูลได้ ถ้าบุคคลที่ถูกเรียกมาชี้แจงไม่ให้ความร่วมมือก็สามารถเอาผิดได้ มีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท แต่ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอุปสรรคอยู่สองเรื่องใหญ่ ๆ ดังนี้

(๑) อุปสรรคในด้านองค์กร บุคลากรมีจำนวนจำกัดแค่ ๑๒๗ คน รับผิดชอบทางคดีมาก

(๒) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินอยู่ในระหว่างการพิจารณาของรัฐสภา

- ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของรัฐสภามีบทบัญญัติที่บอกถึงวิธีการปฏิบัติหรือการใช้อำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินชัดเจนมากขึ้น

เลขาธิการฯ : ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๔๔ (๔) วรรคสอง ให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน ดำเนินการเมื่อมีการร้องเรียน เว้นแต่ เป็นกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน เห็นว่าการกระทำดังกล่าวมีผลกระทบต่อความเสียหายของประชาชนส่วนรวมหรือเพื่อคุ้มครอง

** ที่มา: www.orptnews.com (อพท.นิวส์)

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒
- : ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
(ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)
- : ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
(นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎร
- : ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

พ.ศ. ๒๕๔๒



พระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๒

เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“หน่วยราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น แต่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง ทบวง กรม

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานอื่นของรัฐนอกจากหน่วยราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาแต่งตั้งให้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๔ ให้ประธานรัฐสภารักษาราชการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ระเบียบหรือประกาศนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

มาตรา ๕ ให้มีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจำนวนไม่เกินสามคน

มาตรา ๖ การสรรหาและการเลือกผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนสามสิบเอ็ดคน ประกอบด้วย

(ก) ผู้แทนของพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีสมาชิกอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร จำนวนสิบเก้าคน ซึ่งต้องเลือกให้มีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(ข) อธิการบดีจากมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสี่คน ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดจำนวนสี่คน ผู้แทนศาลฎีกาจำนวนสี่คน

(๒) ให้คณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พิจารณาสรรหาบุคคลผู้สมควรเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจำนวนสามเท่าของจำนวนผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่จะพึงมีได้ตามรัฐธรรมนูญ เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง โดยให้เรียงรายชื่อตามลำดับตัวอักษร พร้อมประวัติ วุฒิ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงานของบุคคลดังกล่าว และต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น

(๓) ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรโดยเร็วเพื่อมีมติเลือกผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อตาม (๒) ให้เหลือจำนวนสองในสาม ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ในการนี้ ให้ผู้ซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรตามลำดับ เป็นผู้ที่ได้รับเลือกจากสภาผู้แทนราษฎร

ในกรณีที่จำนวนผู้ได้รับเลือกดังกล่าวมีไม่ครบตาม (๓) วรรคหนึ่งให้นำรายชื่อผู้ไม่ได้รับเลือกในคราวแรกนั้นมาให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงคะแนนเลือกอีกครั้งหนึ่งต่อเนื่องกันไป และในการนี้ให้ถือว่าผู้ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดเรียงลงไปตามลำดับจนครบจำนวนที่กำหนดตาม (๓) วรรคหนึ่ง เป็นผู้ได้รับเลือกจากสภาผู้แทนราษฎร ในครั้งนี้ถ้ามีผู้ใดคะแนนเสียงเท่ากันในลำดับใดอันเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับเลือกเกินจำนวนที่กำหนดให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก และให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเสนอรายชื่อผู้ได้รับเลือกต่อประธานวุฒิสภากายในเจ็ดวันนับแต่วันเลือกเสร็จสิ้น

(๔) ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภา เพื่อมีมติเลือกผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อตาม (๓) จำนวนไม่เกินสามคน ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ในการนี้ให้ผู้ซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ของวุฒิสภามาตามลำดับ เป็นผู้ได้รับเลือกเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

ในกรณีที่มีผู้ได้รับคะแนนเท่ากันในลำดับใดอันเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับเลือกเกินสามคน ให้ประธานวุฒิสภาจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก

(๕) ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดได้รับเลือกตาม (๔) ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรทราบ และให้ดำเนินการตาม (๑) (๒) และ (๓) ใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้รับแจ้ง ทั้งนี้ให้นำบทบัญญัติใน (๔) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗ ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่วุฒิสภาเลือกตามมาตรา ๖ (๔) ยังมีไม่ถึงจำนวนสามคน สภาผู้แทนราษฎรจะดำเนินการเลือกผู้สมควรเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเพิ่มเติมเสนอต่อประธานวุฒิสภาก็ได้ ทั้งนี้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘ ให้ประธานวุฒิสภานำรายชื่อผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภามาตามตรา ๖ หรือมาตรา ๗ ขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาต่อไป

มาตรา ๙ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีวาระการดำรงตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาขึ้นใหม่

มาตรา ๑๐ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาต้องเป็นผู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชน มีความรอบรู้และมีประสบการณ์ในการบริหารราชการแผ่นดิน วิชากิจ หรือกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ร่วมกันของสาธารณะ และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

มาตรา ๑๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเสนอชื่อ
- (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- (๔) ไม่เคยเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
- (๕) ไม่เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง
- (๖) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น

หรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๗) ไม่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือผู้มีตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสามปีก่อนวันสรรหาตามมาตรา ๖ (๒)

(๘) ไม่เป็นกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

(๙) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดี

(๑๐) ไม่เคยถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๑๑) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๑๒) ไม่เคยถูกวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(๑๓) ไม่เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๑๒ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาต้อง

(๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ หรือของหน่วยงานของรัฐ

(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไร หรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๔) ไม่ประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด

ในกรณีที่วุฒิสภานี้เลือกบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) โดยได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น ผู้ได้รับเลือกจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อตนได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกประกอบวิชาชีพอิสระดังกล่าวแล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยรับเลือกให้เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาและให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑

(๔) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๑๒

(๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๖) วุฒิสภามีมติให้พ้นจากตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพ้นจากตำแหน่ง ให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการตามมาตรา ๖ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มีการพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๑๕ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

หมวด ๒

อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

มาตรา ๑๖ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนในกรณี

(ก) การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(ข) การปฏิบัติหรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องเรียนหรือประชาชนโดยไม่เป็นธรรม ไม่ว่าจะการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ก็ตาม

(ค) กรณีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๒) จัดทำรายงานพร้อมทั้งเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะต่อรัฐสภา

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือการกระทำใดของบุคคลใดตามมาตรา ๑๖ (๑) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาวินิจฉัย

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่มีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาหลายคน การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาาร่วมกันพิจารณาแบ่งงานตามสายงานเพื่อให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาแต่ละคนปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระ และรับผิดชอบตามขอบเขตของงานที่ได้รับมอบหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาาร่วมกันกำหนด เว้นแต่กรณีตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง มาตรา ๒๑ วรรคสอง มาตรา ๒๗ (๕) และ (๖) มาตรา ๓๐ วรรคสอง มาตรา ๓๑ วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๘ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกัน

ในการประชุมแต่ละครั้งเพื่อดำเนินการในเรื่องที่กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาต้องปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันตามวรรคหนึ่ง ให้ที่ประชุมผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเลือกผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาคนหนึ่ง ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๙ บุคคลและคณะบุคคลย่อมมีสิทธิร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

การร้องเรียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไม่ตัดสิทธิผู้ร้องเรียนที่จะดำเนินการตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๒๐ การร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาต้องทำเป็นหนังสือ และ

(๑) ระบุชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องเรียน

(๒) ระบุเหตุที่ทำให้ต้องร้องเรียนพร้อมด้วยข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน ตามสมควร

(๓) ใช้ถ้อยคำสุภาพ

(๔) ลงลายมือชื่อผู้ร้องเรียน

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจะออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อเปิดโอกาสให้มีการร้องเรียนด้วยวาจาก็ได้ ระเบียบดังกล่าวให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๑ การเสนอคำร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจะเสนอโดยนำส่งด้วยตนเอง ส่งทางไปรษณีย์ มอบให้บุคคลอื่นนำส่งต่อสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา หรือส่งคำร้องเรียนต่อ สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อนำส่งต่อสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาก็ได้

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจะออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อเปิดโอกาสให้มีการนำเสนอคำร้องเรียนด้วยวิธีการอื่นๆ ก็ได้ ระเบียบดังกล่าวให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่คณะกรรมการของวุฒิสภาหรือคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร ได้สอบสวนหรือพิจารณาเรื่องใดและเห็นว่าเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่จะดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้ คณะกรรมการดังกล่าวจะส่งเรื่องนั้นให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเพื่อดำเนินการก็ได้ และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาแจ้งผลการดำเนินการเบื้องต้นต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๒๓ เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้รับเรื่องจากคณะกรรมการตามมาตรา ๒๒ แล้ว แม้ภายหลังคณะกรรมการดังกล่าวจะพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ย่อมไม่เป็นการตัดอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่จะดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนั้นต่อไป

มาตรา ๒๔ เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาวินิจฉัยว่ามีลักษณะดังต่อไปนี้ ไม่ให้รับไว้พิจารณาหรือให้ยุติการพิจารณา

(๑) เรื่องที่เป็นนโยบายซึ่งคณะรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา เว้นแต่การปฏิบัติตามนโยบาย ดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๑๖ (๑)

(๒) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว

(๓) เรื่องที่มีได้เป็นไปตามมาตรา ๑๖ (๑)

(๔) เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลหรือการลงโทษทางวินัยของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น

(๕) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐

มาตรา ๒๕ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอาจไม่รับพิจารณาหรืออาจยุติการพิจารณาเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่เกี่ยวกับการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๒) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนมิได้มีส่วนได้เสียและการพิจารณาจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดย ส่วนรวม

(๓) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนได้ยื่นเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการร้องเรียน และการพิจารณาจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม

(๔) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมหรือได้รับการชดใช้ ความเสียหายอย่างเหมาะสมแล้วและการพิจารณาต่อไปจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม

(๕) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนไม่มาให้ถ้อยคำ ไม่แสดงพยานหลักฐาน หรือไม่ดำเนินการตามหนังสือ ที่ได้รับจากผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ทั้งนี้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๖) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนตายและการพิจารณาต่อไปจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม

(๗) เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเคยสรุปผลการพิจารณาแล้ว

มาตรา ๒๖ เรื่องใดที่ไม่ได้รับไว้พิจารณาตามมาตรา ๒๕ และเรื่อง que ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอาจไม่รับพิจารณาตามมาตรา ๒๕ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจะส่งเรื่องนั้นไปให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไปตามควรแก่ กรณีก็ได้

มาตรา ๒๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) ให้หัวหน้าหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตาม (๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน อัยการ พนักงานสอบสวน หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) ขอให้ศาลส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

(๔) ตรวจสอบสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีการร้องเรียนโดยแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ทราบล่วงหน้าในเวลาอันควร

(๕) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การรับคำร้องเรียนไว้พิจารณาและระเบียบว่าด้วยการสอบสวนหาข้อเท็จจริงเบื้องต้น

(๖) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าเบี่ยงเลี้ยงและค่าเดินทางของพยานบุคคลและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ หรือเรื่องอื่นใดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ระเบียบตาม (๕) และ (๖) ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๘ ในการใช้อำนาจตามมาตรา ๒๗ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาต้องคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้วย

ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไม่อาจสอบสวนหาข้อเท็จจริงในเรื่องใดต่อไปได้ ให้ยุติเรื่องนั้น และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภารายงานให้วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรทราบ

มาตรา ๒๙ เมื่อมีการร้องเรียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้าและต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร้องเรียน ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนได้ตามสมควร

เรื่องใดที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาสั่งไม่รับไว้พิจารณาหรือให้ยุติเรื่อง ให้แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบ พร้อมทั้งเหตุผลที่ไม่รับไว้พิจารณาหรือให้ยุติเรื่อง และเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการจะส่งคำสั่งไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนั้นทราบด้วยก็ได้

เหตุผลตามวรรคสองให้ระบุข้อเท็จจริง กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยละเอียด และในกรณีให้ยุติเรื่อง เพราะเหตุที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่นมิได้เป็นไปตามมาตรา ๑๖ (๑) (ก) หรือ (ข) ให้ชี้แจงเหตุผลที่แสดงให้เห็นว่าการกระทำดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายและเป็นธรรม โดยละเอียดให้ผู้ร้องเรียนทราบด้วย

มาตรา ๓๐ เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้พิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงในเรื่องใดเสร็จแล้ว ให้จัดทำรายงานสรุปข้อเท็จจริง พร้อมทั้งความเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขส่งให้

หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบ หรือพิจารณาดำเนินการต่อไป

เรื่องใดที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ปรากฏว่าการกระทำในเรื่องใด ของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของ ราชการส่วนท้องถิ่นได้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีแล้ว แต่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมหรือความไม่เสมอภาค ในกฎหมาย หรือเป็นการเลือกปฏิบัติ หรือลำเอียง ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอแนะต่อหน่วย ราชการหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาดำเนินการ ให้มีการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องดังกล่าว ต่อไป ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับมติคณะรัฐมนตรี ให้ส่งรายงานดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่นไม่ปฏิบัติตามความเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการ แผ่นดินของรัฐสภาเรื่องใดในเวลาอันควร ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอาจส่งเรื่องดังกล่าวไปยัง นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ควบคุมหรือกำกับดูแลหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นนั้นเพื่อให้สั่งการตามควรแก่กรณีก็ได้

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งและระยะเวลาได้ล่วงเลยไปพอสมควรแล้ว ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่นยังไม่ ปฏิบัติตามความเห็นหรือข้อเสนอแนะดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันควร และเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญ หรือเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ หรือเกี่ยวข้องกับประชาชนจำนวนมาก ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา อาจทำรายงานเรื่องนั้นเสนอต่อวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรเป็นการด่วนก็ได้

รายงานดังกล่าวให้เปิดเผยให้ประชาชนทราบตามวิธีการที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภากำหนด

มาตรา ๓๒ เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเห็นว่าเรื่องใดมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการทุจริต หรือประพฤติมิชอบในวงราชการ หรือมีมูลความผิดทางอาญา หรือมีมูลความผิดทางวินัย ให้ผู้ตรวจการ แผ่นดินของรัฐสภาแจ้งให้หน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนเรื่องนั้นๆ และผู้บังคับบัญชาของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ให้หน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนและผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่งแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ตรวจการ แผ่นดินของรัฐสภาทราบทุกสามเดือน

มาตรา ๓๓ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาทำรายงานประจำปีเสนอต่อวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรภายในเดือนมีนาคมของทุกปี ในรายงานดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ผลการพิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องต่างๆ พร้อมทั้งข้อสังเกต หรือข้อเสนอแนะที่เสนอต่อหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น

(๒) ผลการปฏิบัติตามข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการไปแล้ว

(๓) การไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๗ ของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น

(๔) อุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

รายงานประจำปีตามวรรคหนึ่งให้เปิดเผยให้ประชาชนทราบตามวิธีการที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภากำหนด

ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเห็นสมควรรายงานให้วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรทราบเป็นพิเศษเฉพาะเรื่องเพราะเป็นกรณีริบคว้นหรือจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ก็ให้กระทำได้

มาตรา ๓๔ การจัดทำรายงานตามมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๓ ให้กระทำการสรุปโดยมิให้ระบุรายละเอียดอันเป็นการเปิดเผยความลับของบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยไม่จำเป็น

มาตรา ๓๕ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งหรือทางอาญา เนื่องจากการที่ตนได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๓๖ ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือให้วัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แก่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา หรือผู้ที่จัดทำและเผยแพร่รายงานของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๓ ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย เนื่องจากการที่ตนเปิดเผยข้อมูล หรือให้วัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐาน หรือจัดทำและเผยแพร่ รายงาน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาและเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๓๘ ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจะมอบหมาย หรือเป็น การกระทำตามหน้าที่ราชการ หรือเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบหรือพิจารณาสอบสวน หรือเป็น การรายงานตามอำนาจหน้าที่ หรือการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

หมวด ๓

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

มาตรา ๓๙ ให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็น นิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

กิจการของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการ คุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมาย ว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๔๐ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไป ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

(๒) ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานของผู้ตรวจการแผ่นดินของ รัฐสภา

(๓) เผยแพร่วิชาการและให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิที่จะร้องเรียนตาม ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามอบหมาย

มาตรา ๔๑ ในการกำกับดูแลสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภามีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาและขอบเขตหน้าที่ของ ส่วนงานดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และค่าตอบแทนอื่นของเลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาธิการ รองเลขาธิการ และพนักงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

(๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษให้แก่ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้าง ซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๕๖

(๕) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

(๖) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

มาตรา ๕๒ ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีเลขาธิการคนหนึ่ง ซึ่งแต่งตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ขึ้นตรงต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และจะให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานรองจากเลขาธิการก็ได้

มาตรา ๕๓ เลขาธิการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์และความสำเร็จในการบริหารตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภากำหนด

เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๕๔ เลขาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และให้มีอำนาจ ดังนี้

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาออกจากตำแหน่ง

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้าง ซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภากำหนด และเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศ หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

มาตรา ๔๕ ในกิจการของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภากำหนด

ระเบียบที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภากำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๖ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นแล้วแต่กรณี

ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างผู้ใดได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใดๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างที่มาปฏิบัติงานในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา สำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างตามมาตรา ๔๖ ขอลับเข้ารับราชการหรือปฏิบัติงานในสังกัดเดิมภายในกำหนดเวลาที่อนุมัติ ให้ผู้มีอำนาจบรรจุและแต่งตั้งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนเหมือนกรณีข้าราชการผู้ซึ่งได้รับอนุมัติให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใดๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการเพื่อขอกลับเข้ารับราชการ หรือตามข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติตามมาตรา ๔๖ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๘ ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนองบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาและสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในการนี้ คณะรัฐมนตรีอาจนำความเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภารวมไว้ในรายงานการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วยก็ได้

มาตรา ๔๙ ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุง รักษาทรัพย์สินของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

ทรัพย์สินของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๕๐ ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และให้ทำการตรวจสอบ รับรองบัญชีและการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๗ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๒ ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๗ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๔ ในวาระเริ่มแรก ให้จัดให้มีการดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการให้มีการสรรหาและเลือกผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามมาตรา ๖ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

(๒) ให้วุฒิสภาดำเนินการให้มีการเลือกผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามมาตรา ๖ (๔) และ (๕) ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจากประธานสภาผู้แทนราษฎร

กำหนดวันตามวรรคหนึ่งให้หมายถึงวันในสมัยประชุม

มาตรา ๕๕ ในวาระเริ่มแรก ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่ได้รับเลือกตามมาตรา ๕๔ มีวาระการดำรงตำแหน่งสามปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และมีให้นำความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่งมาใช้บังคับ

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่ได้รับเลือกตามมาตรา ๕๔ และพ้นจากตำแหน่งตามวาระในวาระหนึ่ง หรือพ้นจากตำแหน่งในกรณีอื่นก่อนครบวาระตามมาตรา ๑๓ อาจได้รับเลือกและแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้อีก และมีให้นำความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๑ (๔) มาใช้บังคับ

ให้นำความในมาตรา ๕ มาใช้บังคับกับผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่ได้รับเลือกและแต่งตั้งเป็นคราวที่สองตามวรรคสองด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๕๖ ให้จัดตั้งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ขึ้นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมิได้มีการจัดตั้งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นหน่วยธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และมีอำนาจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้สำหรับสำนักงานของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาโดยให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้มีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และให้มีการกำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา และการเลือกผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

(ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

(๑๙)

(สำเนา)

เลขรับ ๑๐๓๙๙/๒๕๕๑ วันที่ ๒๕ ก.ค. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๔๐๔/๕๕๘๐

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๔๖๖๐ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑

๒. หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ค่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๕๗๖๑ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. จำนวน ๒ ฉบับ ซึ่งนายกรัฐมนตรี
ลงนามรับรองแล้ว

ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) ไปเพื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณาลงนามรับรอง เนื่องจากเป็นร่างพระราชบัญญัติ
เกี่ยวกับการเงิน นั้น

บัดนี้ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาลงนามรับรอง
ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าวแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) อเนก เพิ่มวงศ์เสนีย์

(นายอเนก เพิ่มวงศ์เสนีย์)

รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

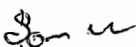
ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

สำนักประสานงานการเมือง

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๐๐๐ ต่อ ๔๘๙๗

โทรสาร ๐ ๒๒๒๙ ๙๒๐๑ ๐ ๒๒๘๒ ๓๖๗๒

สำเนาถูกต้อง

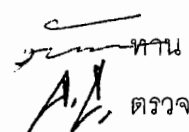


(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

วันนา พิมพ์



ตรวจ

หน้าว่าง

ด่วนที่สุด
ที่ ผผ ๐๗/๓๕๖๐



สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ..... ๕ / ๒๕๖๑
วันที่..... ๑๑ มิ.ย. ๖๑
เวลา..... ๑๖.๐๐ น.

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
๑๑๙๓ อาคารเอ็กซิม ชั้น ๒๐ ถนนพหลโยธิน
สามเสนใน พญาไท กทม. ๑๐๕๐๐

๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติ
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ รวม ๒ ฉบับ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๔๒ ถึง
มาตรา ๒๔๕ ได้บัญญัติให้มีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน, และให้มี
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการ
ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ประกอบกับมาตรา ๓๐๒ ของรัฐธรรมนูญดังกล่าวบัญญัติให้ปรับปรุง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้แล้วเสร็จภายใน
กำหนดหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

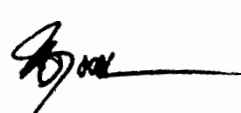
ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมกันพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การ
ดำเนินการเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงได้ปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว
โดยเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ รวม ๒ ฉบับ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

- ๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. และ
- ๒. ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักงานประ.ฯ.
รับที่..... ๗๕๖ / ๒๕๕๑
วันที่ ๑๑ มิ.ย. ๒๕๕๑ เวลา ๑๗.๑๐ น.
ส่งกลุ่มงาน..... ดำเนินการ

พลเอก  (ธีรเดช มีเพียร)
ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่..... ๕๕ / ๒๕๕๑
วันที่ ๒๖ / ๖.๑ / ๕๑ เวลา ๑๒.๐๐ น.

สำนักกฎหมาย
โทร. ๐ ๒๒๙๙ ๓๕๒๐
โทรสาร ๐ ๒๒๙๙ ๐๔๘๖
www.ombudsman.go.th

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๑
รับที่..... ๕๐ / ๒๕๕๑
วันที่ ๑๑ มิ.ย. ๕๑ เวลา ๑๗.๑๕ น.

หน้าว่าง

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่ กฎหมายบัญญัติ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หน้าว่าง

มาตรา ๕ สำนักงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย และจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภารกิจของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๓) เผยแพร่วิชาการ ให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดิน และประมวลจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- (๔) ประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย

มาตรา ๖ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว
- (๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาธิการ รองเลขาธิการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน
- (๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษ สำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงาน เป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๑
- (๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่น
- (๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน
- (๗) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม และแนวปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน
- (๘) การกำหนดรูปแบบและการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๑๐) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๗ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้น โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๘ เลขาธิการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสิทธิภาพ และความสำเร็จในการบริหารตามที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมกันกำหนด เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๙ เลขาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจ ดังนี้

- (๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง
- (๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน
- (๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน

มาตรา ๑๐ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด

ระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน กำหนดตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นแล้วแต่กรณี

ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างผู้ใดได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการหรือออกจากงานไปปฏิบัติงานใด ๆ และให้นับเวลาระหว่างที่มาปฏิบัติงานในสำนักงานสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นทำนองเดียวกันเสมือนอยู่ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานเต็มเวลาดังกล่าว แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างตามวรรคหนึ่ง ขอกลับเข้ารับราชการ หรือปฏิบัติงานในสังกัดเดิมภายในกำหนดเวลาที่อนุมัติ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เสนอบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงาน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการ พิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สิน ของสำนักงาน

ทรัพย์สินของสำนักงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิดชอบ แห่งการบังคับคดี และผู้ใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้มิได้

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการ ตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สิน ของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า

มาตรา ๑๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ พนักงาน ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปเป็นของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ถือว่าบรรดาข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้าง ในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานในสำนักงานผู้ตรวจการ แผ่นดินเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ให้เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒
ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้
และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

มาตรา ๑๗ บรรดาระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน
ของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒
ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ
คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินหรือพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

หน้าว่าง

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

ความเป็นมาและเหตุผลความจำเป็น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๑. มาตรา ๒๔๒ บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

๒. มาตรา ๓๐๒ บัญญัติให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับต่อไป โดยให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และให้ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติที่สำคัญแยกออกเป็นสองส่วน กล่าวคือ บทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประกอบกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๒ และมาตรา ๓๐๒ ดังกล่าว บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น ในการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงจำเป็นต้องเสนอร่างกฎหมายในเรื่องนี้ รวม ๒ ฉบับ กล่าวคือ

๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

๒. ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

ซึ่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีความเกี่ยวพันกันในลักษณะของกฎหมายที่มีความจำเป็นต้องเสนอ พิจารณา และประกาศใช้บังคับพร้อมกัน

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

การพิจารณาปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ได้นำเอาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นหลักในการพิจารณาปรับปรุง โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดิน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน (มาตรา ๔ มาตรา ๕ และ มาตรา ๑๓)

๒. ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจออกกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา ๖)

๓. ให้มีเลขาธิการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน (มาตรา ๗)

๔. คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการ (มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐)

๕. ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนองบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้เสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง (มาตรา ๑๒)

๖. ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี โดยให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน (มาตรา ๑๔)

๖. บทเฉพาะกาล รongรับบรรดากิจการ ทรัพย์สิน เลขาธิการ พนักงานและลูกจ้าง และระเบียบประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน (มาตรา ๑๕ ถึงมาตรา ๑๗)

๗. ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๘)

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มิถุนายน ๒๕๕๑

ร่าง
พระราชบัญญัติ
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
(นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๓๓)

(สำเนา)

เลขที่รับ ๑๐๓๙๙/๒๕๕๑ วันที่ ๒๕ ก.ค. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๔๐๔/๕๕๘๐

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๔๖๖๐ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑

๒. หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๕๗๖๑ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. จำนวน ๒ ฉบับ ซึ่งนายกรัฐมนตรี

ลงนามรับรองแล้ว

ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) ไปเพื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณาลงนามรับรอง เนื่องจากเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงิน นั้น

บัดนี้ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาลงนามรับรอง ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าวแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) อเนก เพิ่มวงศ์เสนีย์

(นายอเนก เพิ่มวงศ์เสนีย์)

รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

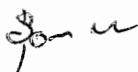
ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

สำนักประสานงานการเมือง

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๐๐๐ ต่อ ๔๘๙๗

โทรสาร ๐ ๒๖๒๙ ๙๒๐๑ ๐ ๒๒๘๒ ๓๖๗๒

สำเนาถูกต้อง



(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

วันนา พิมพ์



ตรวจ

(๓๕)

(สำเนา)

เลขที่รับ ๓๐/๒๕๕๑ วันที่ ๙ เม.ย. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๙ เมษายน ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติ

๒. บันทึกหลักการและเหตุผล

๓. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ข้าพเจ้ากับคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบกันมา เพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอ วุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) นิพิฐฐ์ อินทรสมบัติ ผู้เสนอ

(นายนิพิฐฐ์ อินทรสมบัติ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ทศพล เพ็งส้ม ผู้เสนอ

(นายทศพล เพ็งส้ม)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สัมพันธ์ ตั้งเบญจผล ผู้เสนอ

(นายสัมพันธ์ ตั้งเบญจผล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) วิชัย ล้ำสุทธิ ผู้เสนอ

(นายวิชัย ล้ำสุทธิ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) พีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ผู้เสนอ

(นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) กัลยา โสภณพนิช ผู้เสนอ

(คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) เฉลิมชัย ศรีอ่อน ผู้เสนอ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(โปรดพลิก)

หน้าว่าง

(ลงชื่อ) ครรชิต ทับสุวรรณ ผู้เสนอ
 (นายครรชิต ทับสุวรรณ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) อภิชาติ สุภาแพ่ง ผู้เสนอ
 (นายอภิชาติ สุภาแพ่ง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) ไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ ผู้เสนอ
 (นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) เรวัต อารีรอบ ผู้เสนอ
 (นายเรวัต อารีรอบ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) ฐนโรจน์ โรจนกุลเสฏฐ์ ผู้เสนอ
 (นายฐนโรจน์ โรจนกุลเสฏฐ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) เฉลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์ ผู้เสนอ
 (นางสาวเฉลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) ธีระชาติ ปางวิรุฬห์รักษ์ ผู้เสนอ
 (นายธีระชาติ ปางวิรุฬห์รักษ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) นาวาตรี สุธรรม ระหงษ์ ผู้เสนอ
 (สุธรรม ระหงษ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ ผู้เสนอ
 (นายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) นริศา อติเทพพรพันธุ์ ผู้เสนอ
 (นางสาวนริศา อติเทพพรพันธุ์)

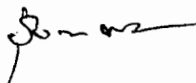
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) สุทธิ ปัญญาสกุลวงศ์ ผู้เสนอ
 (นายสุทธิ ปัญญาสกุลวงศ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) दनัย นพสุวรรณวงศ์ ผู้เสนอ
 (นายदनัย นพสุวรรณวงศ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) สาธิต ปิตุเตชะ ผู้เสนอ
 (นายสาธิต ปิตุเตชะ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) ธีระชาติ ปางวิรุฬห์รักษ์ ผู้เสนอ
 (นายธีระชาติ ปางวิรุฬห์รักษ์)

สำเนาถูกต้อง

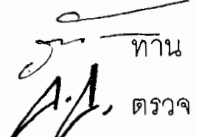


(นางสาวรุ่งนภา ชันติโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

วันนา พิมพ์



ทวน
ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๔๒ วรรคหก บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หน้าว่าง


(นายสมัคร/สุนทรเวช)

นายกรัฐมนตรี

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑

ร่าง

พระราชบัญญัติ

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ.

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๔ ให้มีสำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๕ สำนักงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย และจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภารกิจของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๓) เผยแพร่วิชาการ ให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดิน และประมวลจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- (๔) ประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย

มาตรา ๖ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว
- (๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาธิการ รองเลขาธิการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน
- (๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษ สำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงาน เป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๑
- (๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่น
- (๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน
- (๗) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม และแนวปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน
- (๘) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๑๐) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๗ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้น โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๘ เลขาธิการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์ สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณสมบัติ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหารตามที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ร่วมกันกำหนด

เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับ แต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๙ เลขาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจ ดังนี้

- (๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัย พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง
- (๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน
- (๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน

มาตรา ๑๐ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน กำหนด

ระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน กำหนดตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น แล้วแต่กรณี

ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างผู้ใดได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการหรือออกจากงานไปปฏิบัติงานใด ๆ และให้นับเวลาระหว่างที่มาปฏิบัติงานในสำนักงานสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นทำนองเดียวกันเสมือนอยู่ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานเต็มเวลาดังกล่าว แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างตามวรรคหนึ่ง ขอกลับเข้ารับราชการ หรือปฏิบัติงานในสังกัดเดิมภายในกำหนดเวลาที่อนุมัติ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอ งบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย เพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการ พิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สินของ สำนักงาน

ทรัพย์สินของสำนักงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิดชอบ แห่ง การบังคับคดี และผู้ใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้มิได้

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการ ตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สิน ของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า

มาตรา ๑๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ พนักงาน ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ ไปเป็นของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ถือว่าบรรดาข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้าง ในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานในสำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ให้เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒
ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้
และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

มาตรา ๑๗ บรรดาระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน
ของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒
ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ
คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินหรือพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

หน้าว่าง

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

ความเป็นมาและเหตุผลความจำเป็น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๑. มาตรา ๒๔๒ วรรคหก บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

๒. มาตรา ๓๐๒ บัญญัติให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ มีผลใช้บังคับต่อไปภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด โดยให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

แต่โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวมีบทบัญญัติที่สำคัญแยกออกเป็นสองส่วน กล่าวคือ บทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน แต่เนื่องจากรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น ในการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินในครั้งนี้ จึงจำเป็นต้องเสนอร่างกฎหมายออกเป็น ๒ ฉบับ กล่าวคือ

๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

๒. ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

ซึ่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีความเกี่ยวพันกันในลักษณะของกฎหมายที่จำเป็นต้องเสนอพร้อมกัน

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สรุปได้ดังนี้

๑ ชื่อสำนักงาน

รัฐธรรมนูญรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๔๒ วรรคหก บัญญัติ “ให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระ ในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ดังนั้น จึงได้แก้ไขชื่อสำนักงานจาก “สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา” เป็น “สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน” เพื่อให้เป็นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

๒ การกำกับดูแลสำนักงาน

รัฐธรรมนูญรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๒ วรรคสอง บัญญัติ “ให้ผู้ที่ได้รับเลือกเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาประชุมและเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา” ดังนั้น ในการกำกับดูแลสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน จากให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา จึงแก้ไขเป็นให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน (มาตรา ๔) และแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจในการออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่น ของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน ในเรื่องการกำกับดูแลสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (มาตรา ๖) เพื่อให้เป็นสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

๓ อำนาจหน้าที่ของสำนักงาน

รัฐธรรมนูญรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๔ บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น จึงได้แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน (มาตรา ๕)

๔ การขอแปรญัตติ กรณีงบประมาณที่ได้จัดสรรให้เพียงพอ

รัฐธรรมนูญรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๔ วรรคท้าย บัญญัติ “ให้องค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เห็นว่าได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอสามารถเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณาการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง” ดังนั้น เพื่อให้เป็นสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงกำหนดให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณาการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง (มาตรา ๑๓)

๕. ประเด็นอื่น ๆ

แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎร



รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ.

สภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด
ที่ ๓๕๕๕/๒๕๕๑

(สำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัตินี้ร่างข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

- | | |
|---------------------------------|-----------------------------------|
| ๑. นายกฤษดาภรณ์ เสียมภักดี | ๒. นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม |
| ๓. นายโกวิท ธารณา | ๔. นายคำดา แคนบุญจันทร์ |
| ๕. นายชัยวุฒิ ธนาคนานุสรณ์ | ๖. นายฉพงษ์สกร ทรัพย์สิทธิ์ |
| ๗. นายถวิล ไพรสณฑ์ | ๘. นายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤทัย |
| ๙. นายเทียนชัย ปิ่นวิเศษ | ๑๐. นายธงชาติ รัตนวิษา |
| ๑๑. นายธีระ ไตรสรณกุล | ๑๒. นายนิกร จำง |
| ๑๓. นายนิพนธ์ สะกิมิ | ๑๔. นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ |
| ๑๕. พันตำรวจโท นฤต แสงศิริ | ๑๖. นายประกอบ รัตนพันธ์ |
| ๑๗. พลตำรวจตรี ประจวบ เปาอินทร์ | ๑๘. นายประเสริฐ บุญชัยสุข |
| ๑๙. นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ | ๒๐. นายพินิจ จันทร์สมบูรณ์ |
| ๒๑. นายไพโรจน์ อิศระเสรีพงษ์ | ๒๒. นายภิรมย์ พลวิเศษ |
| ๒๓. นายภิรมณ์ ศรีธาตุ | ๒๔. นายวิเชียร อุดมศักดิ์ |
| ๒๕. พันเอก วินัย สมพงษ์ | ๒๖. นายวิวัฒน์ คงมาลัย |
| ๒๗. นายวิรัช ร่มเย็น | ๒๘. นายวีระศักดิ์ แสงสารพันธ์ |
| ๒๙. นายวุฒิพงษ์ นามบุตร | ๓๐. ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช |
| ๓๑. นายสงวน พงษ์มณี | ๓๒. นายสรารุช อ่อนละมัย |
| ๓๓. นายสุนัย จุลพงศธร | ๓๔. นายสุรนต์ จันทร์พิทักษ์ |
| ๓๕. นายอนุชา บูรพชัยศรี | ๓๖. นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ |

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมา
เพื่อให้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ศรีราชา เจริญพานิช

(ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช)

รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

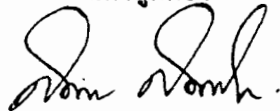
แทนประธานคณะกรรมการวิสามัญ

สำนักกรรมการ ๒

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๓๖ - ๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๓๗

สำเนาถูกต้อง



(นายสามารถ คัมภีรานนท์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

วัชร / ร่าง

ศตมน / พิมพ์

ชูพงศ์ / ตรวจ

ทาน ครั้งที่ ๑

วัชร

กณิศ

ทาน ครั้งที่ ๒

ชูพงศ์

จินต์ประเสริฐ

ทาน ครั้งที่ ๓

วัชร

อักรเดช

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหลักในการพิจารณา นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

- | | |
|-----------------------------------|------------------------------------|
| (๑) นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ | เป็นประธานคณะกรรมการ |
| (๒) นายสงวน พงษ์มณี | เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง |
| (๓) ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช | เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง |
| (๔) นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ | เป็นเลขานุการคณะกรรมการ |
| (๕) นายวิระศักดิ์ แสงสารพันธ์ | เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ |
| (๖) นายประกอบ รัตนพันธ์ | เป็นโฆษกคณะกรรมการ |

๒. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้ง นางวัชรี ตรงจิตต์ วิทยากร ๕ สำนักกรรมการ ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๓. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

มีการแก้ไข

มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔ มีการแก้ไข

มาตรา ๕ มีการแก้ไข

มาตรา ๖ มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายสุณัย จตุพงษ์ ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขความในมาตรา ๖ (๒) เป็นดังนี้

“(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ต่อช่อกนอื่น

ของเลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน”

นายธงชาติ รัตนวิชา ขอสงวนความเห็นโดยขอให้ตัดความในมาตรา ๖ (๑๐) ออกทั้งหมด

เป็นดังนี้

“(๑๐) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน”

มาตรา ๗ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘ มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง

เป็นดังนี้

“มาตรา ๘ เลขาธิการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสพการณ์ และความสำเร็จในการบริหารตามที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมกันกำหนด”

นายสุนัย จุลพงศธร และ นายพินิจ จันท์สมบุญ ขอสงวนความเห็นโดยขอให้
เพิ่มความในมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

“มาตรา ๘ เลขธิการต้องเป็นผู้มีความเชื่อมั่นในระบบรัฐสภา มีความเป็นกลาง
ทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์
และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหารตามที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการ
แผ่นดินร่วมกันกำหนด”

นายสงวน พงษ์มณี ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๘
วรรคหนึ่ง และวรรคสอง เป็นดังนี้

“มาตรา ๘ เลขธิการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริต
เป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์
และความสำเร็จในการบริหารตามที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมกันกำหนด

เลขธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับ
แต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้”

มาตรา ๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ ศาสตราจารย์ตรีวิชา เจริญพานิช นายวีระศักดิ์ แสงสารพันธ์
และนายธงชาติ รัตนวิชา ขอสงวนความเห็นโดยขอให้กลับไปใช้ความในมาตรา ๑๑ วรรคสอง และวรรคสาม
ตามร่างเดิม เป็นดังนี้

“ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างผู้ใดได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงาน
หรือลูกจ้างของสำนักงานตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการหรือ
ออกจากงานไปปฏิบัติงานใด ๆ และให้นับเวลาระหว่างที่มาปฏิบัติงานในสำนักงานสำหรับการคำนวณ
บำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นทำนองเดียวกันเสมือนอยู่ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงาน
เต็มเวลาดังกล่าว แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างตามวรรคหนึ่ง ขอลับเข้ารับราชการ
หรือปฏิบัติงานในสังกัดเดิมภายในกำหนดเวลาที่อนุมัติ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติตามวรรคหนึ่ง”

มาตรา ๑๒

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ ศาสตราจารย์ตรีวิชา เจริญพานิช นายวีระศักดิ์ แสงสารพันธ์ และนายธงชาติ รัตนวิชา ขอสงวนความเห็นโดยขอให้กลับไปใช้ความในมาตรา ๑๒ วรรคสอง ตามร่างเดิมเป็นดังนี้

“ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอให้สำนักงานโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง”

มาตรา ๑๓

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายสุนัย จุลพงศธร ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๖ ให้เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นสสวริทศรรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระมีการแต่งตั้งใหม่ตามคุณสมบัติในมาตรา ๔ โดยเร็ว”

มาตรา ๑๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘

ไม่มีการแก้ไข

๔. ข้อสังเกตของคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. เริ่มตั้งแต่บันทึกหลักการและเหตุผล ชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงลำดับมาตรา จนจบร่างแล้วเห็นว่ามีส่วนที่สมควรเสนอให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ดังนี้

โดยที่ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ได้มีการเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ทั้ง ๒ ฉบับ โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอเป็นหลักในการพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าในส่วนของเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว มิได้มีการระบุบทบัญญัติในมาตรา ๒๔๒ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่กำหนดสาระสำคัญว่าด้วยการให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ดังนั้น เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และครอบคลุมคณะกรรมการจึงเห็นชอบให้เพิ่มสาระสำคัญดังกล่าวไว้ในเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ในร่างที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอ เป็นดังนี้

เหตุผล

“โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๔๒ วรรคหก บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

(๕๖)

(๖)

๕. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม และข้อสังเกตของ
คณะกรรมการวิสามัญ มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว



(นายอภิชาติ ศักดิ์ศิเรขม)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่ กฎหมายบัญญัติ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของ
บุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๔ ให้มีสำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เลขอาธิการ รองเลขอาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๕ สำนักงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย แสวงหาข้อเสนอสอดคล้องกับภารกิจของสำนักงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๓) เผยแพร่วิชาการ ให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิที่จะร้องเรียนตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน และประมวลจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๔) ประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย

มาตรา ๖ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและตรวจเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจในการออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขอาธิการ รองเลขอาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขอาธิการ รองเลขอาธิการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน

(๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษ สำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงานเป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๑

(๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่น

(๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน

(๗) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม และแนวปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน

(๘) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๑๐) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๗ ให้สำนักงานมีเลขานุการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้น โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๘ เลขานุการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหาร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เลขานุการมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๙ เลขานุการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจ ดังนี้

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน

มาตรา ๑๐ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการ เป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน กำหนด

ระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน กำหนดตามวรรคหนึ่งให้เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างในสำนักงานเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น แล้วแต่กรณี

ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างผู้ใดได้รัยอนุมัติให้มาปฏิบัติราชการเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงานตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าราชการได้รัยอนุมัติให้ออกสภทราชการหรือ ออกสภทงานไปปฏิบัติราชการใด ๆ และให้นับเวลาราชการที่มาปฏิบัติราชการในสำนักงานสำหรับราชการตามวรรค หนึ่งแห่งสภทหรือสภทไปรษณีย์หรือหน่วยงานอื่นที่นอกเหนือจากเดิมที่ตนเสมีอนอยู่ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติราชการ เดิมเวลาดังกล่าวนั้น แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างตามวรรคหนึ่ง ขอกลับเข้ารับราชการ หรือปฏิบัติราชการในสังกัดเดิมภายในกำหนดเวลาที่อนุมัติ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับราชการและแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามข้อตกลงที่ทำไว้ในคราวอนุมัติตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เสนอบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงาน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่สำนักงานเห็นสมควรขอขยที่ไดรัยการอุดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอข้อขอแปรญัตติต่อคณะกรรมาธิการ พิจารณารายชยขยของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยขย

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สิน ของสำนักงาน

ทรัพย์สินของสำนักงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิดชอบ แห่งการบังคับคดี และผู้ใดขยขยขยขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดี

มาตรา ๑๕ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการ ตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สิน ของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า

มาตรา ๑๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน ลิทธิ หนี้ พนักงาน ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ ไปเป็นของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ถือว่าบรรดาข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้าง ในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานในสำนักงานผู้ตรวจการ แผ่นดินเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ให้เลขานุการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขานุการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ โดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

มาตรา ๑๗ บรรดาระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินหรือพระราชบัญญัตินี้

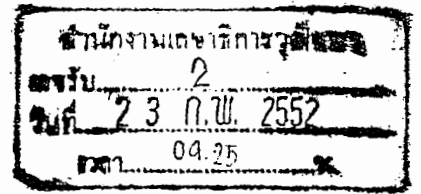
มาตรา ๑๘ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ร่าง
พระราชบัญญัติ
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน



ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๔(๒๕๕๐)



สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญทั่วไป)
วันพุธที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติสำนักงาน
ผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ
ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายชัย ชิดชอบ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๑๐๓ / ๒๕๕๒ วันที่ ๒๓/ก.พ./๕๒
เวลา ๐๕.๒๐ ส่ง ส.ว.ค.
สำนักการประชุม

กลุ่มงานนิติ

รับที่ ๒ (น) / ๒๕๕๒
วันที่ ๒๓ / ก.พ. / ๕๒
เวลา ๐๙.๕๕ น.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๓๖

๐ ๒๒๔๔ ๒๕๓๗

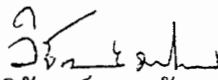
หน้าว่าง

สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
(ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
(นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ ภัคคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนี้ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐
(สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง
เพื่อพิจารณา โดยถือร่างของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณา
เสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญทั่วไป)
วันพุธที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม
เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒


(นายวิจักขณ์ นาควิชระ)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

หน้าว่าง

(๖๗)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๔๒ วรรคหก บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

หน้าว่าง

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่ กฎหมายบัญญัติ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

หน้าว่าง

ร่าง
พระราชบัญญัติ
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๔ ให้มีสำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระ มีฐานะเป็นนิติบุคคล
และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการ
แผ่นดิน

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๕ สำนักงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๓) เผยแพร่วิชาการ ให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิที่จะร้องเรียน ตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน และประมวลจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่ง ทหารการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๔) ประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย

มาตรา ๖ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันในการออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของเลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขานุการ รองเลขานุการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน

(๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนด เงินพิเศษ สำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงาน เป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๑

(๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่น

(๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน

(๗) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม และแนวปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน

(๘) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๑๐) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๗ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้น โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๘ เลขาธิการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหาร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๙ เลขาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจดังนี้

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน

มาตรา ๑๐ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนดระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนดตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นแล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เสนอบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงาน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สินของสำนักงาน

ทรัพย์สินของสำนักงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานจัดทำบัญชี งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๑๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ พนักงาน ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปเป็นของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ถือว่าบรรดาข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ให้เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ โดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

มาตรา ๑๗ บรรดาระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินหรือพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร



(นางสุภาวดี ตันตระกุล)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๑

สำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

ความเป็นมาและเหตุผลความจำเป็น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๑. มาตรา ๒๔๒ บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

๒. มาตรา ๓๐๒ บัญญัติให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับต่อไป โดยให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และให้ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติที่สำคัญแยกออกเป็นสองส่วน กล่าวคือ บทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประกอบกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๒ และมาตรา ๓๐๒ ดังกล่าว บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น ในการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงจำเป็นต้องเสนอร่างกฎหมายในเรื่องนี้ รวม ๒ ฉบับ กล่าวคือ

๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

๒. ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

ซึ่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีความเกี่ยวพันกันในลักษณะของกฎหมายที่มีความจำเป็นต้องเสนอ พิจารณา และประกาศใช้บังคับพร้อมกัน

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

การพิจารณาปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ได้นำเอาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นหลักในการพิจารณาปรับปรุง โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดิน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน (มาตรา ๔ มาตรา ๕ และมาตรา ๑๓)

๒. ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา ๖)

๓. ให้มีเลขาธิการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน (มาตรา ๗)

๔. คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการ (มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐)

๕. ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนองบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้เสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง (มาตรา ๑๒)

๖. ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี โดยให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน (มาตรา ๑๔)

๖. บทเฉพาะกาล รองรับบรรดากิจการ ทรัพย์สิน เลขาธิการ พนักงานและลูกจ้าง และระเบียบประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน (มาตรา ๑๕ ถึงมาตรา ๑๗)

๗. ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๘)
